

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Okresní soud v Semilech rozhodl soudkyní Mgr. Pavlou Erlebachovou ve věci

žalobkyní: a) **Vivian Urban**, narozená dne 14. 7. 1959
bytem 23325 A Via Linda, Mission Viejo, 92691 California, Spojené státy
americké
b) **Vanessa Grant**, narozená dne 17. 12. 1956
bytem Paseo Cevera, San Diego, 92691 California, Spojené státy americké
obě zastoupené advokátem Mgr. Martinem Mládkem
sídlem Ostrovní 2064/5, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika - Státní pozemkový úřad**, IČ 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupený advokátem JUDr. Janem Brodcem, LL.M., Ph.D.
sídlem Rubešova 162/8, 120 00 Praha 2

o nahrazení projevu vůle

takto:

- I. **Nahrazuje se projev vůle** žalované uzavřít s žalobkyněmi tuto **smlouvu o bezúplatném převodu pozemků** ve vlastnictví státu podle zák. č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a k jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“):
- 1) Žalovaná Česká republika – Státní pozemkový úřad, IČO 01312774 spravuje pozemky ve vlastnictví státu, a to
    - p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších,
    - p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou,
    - p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova.
  - 2) Žalobkyně jsou oprávněnými osobami podle ust. § 4 zákona o půdě a mají nárok na nabytí vlastnického práva k tzv. náhradním pozemkům za pozemky jim nevydané

v restituci z důvodu existence překážek uvedených v § 11 odst. 1 zákona o půdě, a to na základě rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy – Pozemkového úřadu ze dne 24. 11. 1998, zn. PÚ 9573/93/1, ze dne 5. 3. 1999, zn. PÚ 489/99, ze dne 12. 3. 1999, zn. PÚ 577/99, ze dne 20. 4. 1999, zn. PÚ 891/99, ze dne 18. 1. 2000, zn. PÚ 1011/98, ze dne 7. 3. 2000, zn. PÚ 577/99/1, ze dne 19. 9. 2000, zn. PÚ 2319/00, ze dne 19. 9. 2000, zn. PÚ 996/00, ze dne 14. 12. 2000, zn. PÚ 2137/00, ze dne 9. 7. 2001, zn. PÚ 1715/01, ze dne 9. 7. 2001, zn. PÚ 1864/01, ze dne 6. 3. 2002, zn. PÚ 220/02, a z rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha ze dne 15. 11. 2011, č. j. PÚ 674/11.

3) Žalovaná k uspokojení nároku žalobkyň na náhradu za pozemky v restituci nevydané touto smlouvou bezúplatně **převádí žalobkyním následující pozemky**, které žalobkyně přijímají do svého spoluvlastnictví, každá ve výši spoluvlastnického podílu 1/2:

- p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších,
- p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou,
- části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepeře u Turnova, a to oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020 vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s.r.o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku a v němž jsou tyto části označeny jako p. č. 284/6 o výměře 23 032 m², p. č. 284/19 o výměře 3 816 m², p. č. 284/20 o výměře 6 872 m² a p. č. 284/22 o výměře 8 464 m².

II. **Žaloba** o nahrazení projevu vůle žalované **se zamítá ohledně** žalobkyněmi požadovaných pozemků:

- p. č. 642/1, 642/2, 641/2, 982 a 983 v k. ú. Troskovice,
- p. č. 228 v k. ú. Holenice,
- části pozemku p. č. 61/5 v k. ú. Všeň, a to oddělené geometrickým plánem č. 531-178/2018 vypracovaným společností Geodézie Český ráj s.r.o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku a v němž je tato část označena jako p. č. 61/5 o výměře 1 417 m²,
- části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepeře u Turnova, a to oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020 vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s.r.o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku a v němž je tato část označena jako p. č. 284/21 o výměře 11 225 m².

III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Předmětem řízení na základě žaloby podané 26. 6. 2018, ve znění jejích změn ze dne 24. 9. 2018, 22. 3. 2019 a ze dne 30. 3. 2020, připsuštěných usneseními ze dne 22. 11. 2018 – vyhlášeným v rámci jednání, ze dne 14. 5. 2019, č. j. 10 C 141/2018-513 a usnesením vyhlášeným při jednání dne 9. 6. 2020, byl nárok žalobkyň na nahrazení projevu vůle žalované uzavřít s žalobkyněmi smlouvu o bezúplatném převodu podle zák. č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), která by se týkala pozemků p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších, části pozemku p. č. 61/5 v k. ú. Všeň oddělené geometrickým plánem tak, jak je uvedeno ve výroku II., třetí odrážka tohoto rozsudku, pozemku

p. č. 642/1, 642/2, 641/2, 982 a 983 v k. ú. Troskovice, pozemku p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou, částí stávajícího pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova oddělených geometrickým plánem uvedeným ve výroku I. bod 3), třetí odrážka, jakož i ve výroku II. čtvrtá odrážka tohoto rozsudku (nově zamýšlené pozemky p. č. 284/6 o výměře 23 032 m² a p. č. 284/19, p. č. 284/20, p. č. 284/22 a p. č. 284/21) a konečně pozemku p. č. 228 v k. ú. Holenice. Žalobkyně tvrdily, že jsou na základě rozhodnutí žalované (případně jejího právního předchůdce), uvedených ve výroku I. 2) tohoto rozsudku oprávněnými osobami podle § 4 zákona o půdě a ve spojení s jeho ustanovením § 11, § 14 odst. 1 (věta druhá) a § 17 odst. 3 písm. b) mají nárok na nabytí vlastnického práva k tzv. náhradním pozemkům za pozemky nevydané z důvodu překážek uvedených v § 11 odst. 1 zákona o půdě. Právní předchůdce žalobkyň – otec PhMr. Jiří Urban, narozený 6. 7. 1919 a zemřelý 1. 5. 1994 – uplatnil vůči žalované restituční nárok již v roce 1992, žalovaná však o něm rozhodovala po dobu 19 let a po celou dobu evidovala nárok každé z žalobkyň v nesprávné výši pouhých 60 869 Kč, z čehož po částečném finančním uspokojení (ve výši 56 958 Kč) eviduje dále v nesprávné výši 3 911 Kč pro každou ze žalobkyň. Žalobkyně byly ze strany Spolku pro ochranu zájmu restituentů upozorněny, že žalovaná dlouhodobě porušuje zákonnou povinnost evidovat nároky restituentů ve správné výši, tyto nároky mnohonásobně podhodnocuje. Konkrétně od roku 2008 přitom žalovaná ví o existenci dobové územně plánovací dokumentace, kterou v případě vybraných restituentů získává od Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy a využívá ji k ocenění restitučních nároků. Ve vztahu k žalobkyním však takto nepostupovala, ačkoli se žalobkyně obrátily na žalovanou s požadavkem na zaevidování restitučního nároku ve správné výši právě s odkazem na konkrétní územně plánovací dokumentaci; zároveň se žalobkyně přihlásily do veřejné nabídky o hodnotnější pozemek, aby alespoň částečně uspokojily svůj nárok ve výši, která jim skutečně náleží. Žalovaná odmítla opravu ocenění nároku žalobkyň a přihlášky žalobkyň (ze dne 23. 4. 2018) do veřejné nabídky zneplatnila z důvodu nedostatečné výše nároku. Proto si následně žalobkyně aktivně – aby nahradily činnost žalované – nechaly zpracovat znalecký posudek č. 498/6/2018 ze dne 18. 5. 2018 znalkyň doc. Ing. Renátou Schneiderovou Heralovou, Ph.D., která ocenila restituční nárok žalobkyň tak, že pro každou z nich - po započtení shora uvedené částečné finanční úhrady - činí 738 774 Kč, což je oproti žalované evidovanému nároku (3 911 Kč) pouhá 0,5 % této částky. I po doručení tohoto posudku žalované zneplatnila žalovaná druhou přihlášku žalobkyň (ze dne 12. 6. 2018) do veřejné nabídky s odkazem na nedostatečnou výši restitučního nároku. Žalobkyně poukázaly na názory Nejvyššího soudu ČR, podle nichž nesnáze při vyřizování restitučních nároků nesmí žalovaná přesouvat na oprávněné osoby, jestliže tak činí, dopouští se svévole a jediným způsobem, jak oprávněné osoby se mohou domoci splnění svého nároku, je podání žaloby projednávaného charakteru; přitom odmítáním zaevidovat restituční nárok oprávněných osob ve správné výši postupuje žalovaná tak, že vylučuje oprávněnou osobu z účasti ve veřejných nabídkách (sp. zn. 28 Cdo 5487/2017, 28 Cdo 1964/2017, 28 Cdo 3576/2016, či 28 Cdo 4078/2015). U všech pozemků, které žalobkyně požadovaly po výše zmíněných připuštěných změnách žaloby, považovaly žalobkyně za splněné podmínky pro jejich bezúplatný převod dle zákona o půdě. Zároveň u pozemků v k. ú. Troskovice a k. ú. Holenice požadovaly, aby soud o nich řízení přerušil vzhledem k vedení restitučního řízení pod sp. zn. PÚ-2947/92 na základě žádosti jiné oprávněné osoby ze dne 25. 12. 1992.

2. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, ocenění nároku žalobkyň bylo ze strany žalované (jejího předchůdce) provedeno správně, většina nároků byla oceněna před více než 10 lety, od té doby žalobkyně ničeho dlouhodobě nenamítaly, naopak přijaly finanční plnění, kromě nároků z rozhodnutí č. j. PÚ 674/11 (oceněných na 3 910,65 Kč) došlo již k vypořádání žalobkyň formou finanční náhrady. Vyzdvihla, že žalobkyně byly po dlouhou řadu let neaktivní, neúčastnily se veřejných nabídek, zcela pasivní byly po dobu téměř sedmi let od vydání posledního z rozhodnutí žalované, uvedených ve výroku I. 2) tohoto rozsudku. Jejich snaha o přecenění restitučního nároku těsně před podáním žaloby je účelovou záležitostí (v tomto ohledu bylo

odkázáno na rozhodnutí NS ČR – např. sp. zn. 28 Cdo 2141/2014, 28 Cdo 2143/2014, 28 Cdo 337/2019). Žalovaná dále namítla promlčení nároku na přecenění restitučního nároku žalobkyň (s odkazem na právní názor v rozhodnutí NS ČR 28 Cdo 1227/2015); poslední nevypořádaný nárok žalobkyň pochází z rozhodnutí ze dne 15. 11. 2011, č. j. PÚ 674/11, doručeného zástupkyni žalobkyň JUDr. Rozové již 21. 11. 2011, zbývá z něj uspokojit zhruba 3 900 Kč každé z žalobkyň a od uvedeného data začala běžet promlčecí lhůta. Ohledně pozemků v k. ú. Troskovice a k. ú. Holenice uváděla překážky k převodu dle zákona o půdě, resp. dle zákona č. 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu, totiž že je k nim uplatněn restituční nárok jinou osobou, přičemž o tomto nároku dosud nebylo rozhodnuto. U zbývajících pozemků v některých případech uváděla další skutečnosti pro vyloučení pozemků z převodu nebo pro jejich nevhodnost převodu tak, jak budou blíže soudem zmíněny u jednotlivých pozemků ve skutkových zjištěních a v závěrech o jejich ne-/převoditelnosti jako pozemků náhradních.

3. Mezi účastníky **byly nesporné**, a soud tak mohl podle § 120 odst. 3 zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.) za svá skutková zjištění považovat následující skutečnosti:

- že žalovaná je vlastníkem a SPÚ má příslušnost hospodařit s majetkem státu ve vztahu ke všem v řízení žalobkyněmi požadovaným náhradním pozemkům (uvedené ve výroku I a II rozsudku)
- žalobkyně jsou oprávněnými osobami dle § 4 odst. 4 zákona o půdě jako dědičky původní oprávněné osoby – Jiřího Urbana (nar. 16. 7. 1919, který v zákonné lhůtě uplatnil restituční nárok, zemřelý v průběhu restitučního řízení – dne 1. 5. 1994, dědické právo žalobkyň bylo podloženo usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 sp. zn. 27 D 542/95 ze dne 29. 7. 1996, pravomocným k datu 9. 9. 1996), jejich oprávnění plyne z rozhodnutí žalované či jejího předchůdce tak, jak jsou tato rozhodnutí specifikována ve výroku I. 2) tohoto rozsudku, dále, že podle těchto rozhodnutí žalobkyním (v uvedených ideálních podílech k celku nemovitosti – toho kterého pozemku) nebyly vydány pozemky níže uvedené:
  - rozhodnutí ze 4. 11. 1998, zn. PÚ 9573/93/1 – podíl každé z žalobkyň 1/140, k. ú. Michle – dle PK části p. č. 2723 o výměře 5 478 m² (dle KN částí p. č. 2724, 2723/6, 2723/5, 2723/2, 3397/5, 2723/8 a celá 2723/4), dle PK části p. č. 2723 o výměře 937 m²; pozemky (ideální 1/7 příslušející původně Marii Urbanové jako matce předchůdce žalobkyň Jiřího Urbana, narozeného 16. 7. 1919) přešly jako odúmrtí do vlastnictví státu způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 písm. l) zákona o půdě (usnesení Státního notářství Praha – východ ze dne 24. 6. 1966, č. j. D 441/65-68, spolu s odmítnutím dědictví v tísni, což oprávněné osoby doložily čestným prohlášením) a nebylo možné je vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a) a c) zákona o půdě (zastavěná plocha obytným družstevním domem s nezbytným zázemím, objektem Mateřské školy a jeho technickým zázemím, a dále komunikací) a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
  - rozhodnutí z 5. 3. 1999, zn. PÚ 489/99 – podíl každé z žalobkyň 1/8, k. ú. Dolní Měcholupy – ideální 1/2 části pozemku dle PK p. č. 44 o výměře 456 m² (dle KN p. č. 671/1 a 735/1); vlastnictví přešlo na stát na základě zák. č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě (§ 6 odst. 1 písm. b) zákona o půdě), pozemek nebylo možné vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
  - rozhodnutí z 12. 3. 1999, zn. PÚ 577/99 – podíl každé z žalobkyň 1/40, k. ú. Dolní Měcholupy – dle PK částí pozemků p. č. 58, 151/1, 388, 394, 395, 300/1, 347, 485, celé parcely p. č. 148/1 – 4 450 m² (dle KN celá p. č. 682, část p. č. 701/21 a 701/3), částí p. č. 105/1, 419/1, 419/2, 68, 96, celé parcely č. parc. 153, částí p. č. 306, 307/1, 314, 346/1, 303, 304, 152, 393, 301, 309, 449, 86/1, 98, 100, 102/1, 103/1, celé parcely č. 109/8 a částí p. č. 392; vlastnictví přešlo na stát na základě zák. č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové

reformě (§ 6 odst. 1 písm. b) zákona o půdě), pozemky nebylo možné vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a), c) a e) zákona o půdě a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě

- rozhodnutí z 20. 4. 1999, zn. PÚ 891/99 – podíl každé z žalobkyň 1/20, k. ú. Dolní Měcholupy – dle PK část p. č. 317/1 o výměře 12 403 m²; vlastnictví přešlo na stát na základě zák. č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě (§ 6 odst. 1 písm. b) zákona o půdě), pozemky nebylo možné vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
- rozhodnutí z 18. 1. 2000, zn. PÚ 1011/98 – podíl každé z žalobkyň 1/20, k. ú. Dolní Měcholupy – dle PK části p. č. 178 a 180; vlastnictví přešlo na stát na základě zák. č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě a také usnesení Lidového soudu trestního v Praze o propadnutí majetku Jiřího Urbana (§ 6 odst. 1 písm. a) a b) zákona o půdě; pozemky nebylo možné vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. c) zákona o půdě (zastavenost areálem OSPAP, a. s. a Kovošrot, a. s.) a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
- rozhodnutí ze 7. 3. 2000, zn. PÚ 577/99/1 – podíl každé z žalobkyň 1/40, k. ú. Dolní Měcholupy – dle PK části pozemků p. č. 58, 151/1, 388, 394, 395, 300/1, 347, 485, celá 148/1 – 4 450 m² (dle KN celá p. č. 682, část p. č. 701/21 a 701/3), 105/1, 419/1, 419/2, 68, 96, celé parcely p. č. 153, části pozemků p. č. 306, 307/1, 314, 346/1, 303, 304, 152, 393, 301, 309, 449, 86/1, 98, 100, 102/1, 103/1, 392 a celé parcely p. č. 109/8, pozemky přešly do vlastnictví státu podle zák. č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě (§ 6 odst. 1 písm. b) zákona o půdě) a nebylo možné je vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a) a c) zákona o půdě a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
- rozhodnutí z 19. 9. 2000, zn. PÚ 2319/00 – podíl každé z žalobkyň 1/20, k. ú. Dolní Měcholupy – ideálních 6/10 pozemku dle PK p. č. 16 – stavební, s hospodářským stavením č. p. 18; pozemek – resp. jeho ideální 1/2 příslušející původně Marii Urbanové jako matce předchůdce žalobkyň Jiřího Urbana, narozeného 16. 7. 1919 – přešel do vlastnictví státu způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 písm. l) zákona o půdě (usnesení Státního notářství Praha – východ ze dne 24. 6. 1966, č. j. D 441/65-68, spolu s odmítnutím dědictví v tísni, což oprávněné osoby doložily čestným prohlášením), dále ideální 1/10, příslušející původně Jiřímu Urbanovi, přešla na stát na základě usnesení Lidového soudu trestního ze dne 22. 4. 1953, č. j. 8a Nt 533/53, kterým by jeho majetek zabrán tak, jak vymezuje ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) zákona o půdě; za pozemek žalobkyním příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
- rozhodnutí z rozhodnutí z 19. 9. 2000, zn. PÚ 996/00 – 1/40, k. ú. Dolní Měcholupy – ideální jedna polovina dle PK část p. č. 129/1; pozemek přešel do vlastnictví státu způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 písm. l) zákona o půdě (usnesení Státního notářství Praha – východ ze dne 24. 6. 1966, č. j. D 441/65-68, spolu s odmítnutím dědictví v tísni, což oprávněné osoby doložily čestným prohlášením), jeho původní výměra činila 40 272 m², přičemž po přechodu ideální 1/2 pozemku na stát jako odúmrt' byl následně pozemek č. par. 129/1 o výměře toliko 5 616 m² převeden rozhodnutím ONV Praha – východ ze dne 21. 4. 1967, č. j. fin-Rp 183-72/2Dr Z do správy MNV v Dolních Měcholupech; pozemek nebylo možné vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a) a c) zákona o půdě a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
- rozhodnutí z 14. 12. 2000, zn. PÚ 2137/00 – podíl každé z žalobkyň 1/140, k. ú. Míchle – dle PK p. č., 811, 812, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 834, 835, 836, 837, 838,

- 839, 842, 843, 844, 845, 846, 847; pozemky (ideální 1/7 příslušející původně Marii Urbanové jako matce předchůdce žalobkyň Jiřího Urbana, narozeného 16. 7. 1919) přešly do vlastnictví státu způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 písm. l) zákona o půdě (usnesení Státního notářství Praha – východ ze dne 24. 6. 1966, č. j. D 441/65-68, spolu s odmítnutím dědictví v tísni, což oprávněné osoby doložily čestným prohlášením) a nebylo možné je vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a) a c) zákona o půdě (zastavěná plocha převážně bytovou zástavbou, občanskou vybaveností a komunikacemi) a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
- rozhodnutí z 9. 7. 2001, zn. PÚ 1715/01 – podíl každé z žalobkyň 1/20, k. ú. Dolní Měcholupy – PK p. č. 471, 464, 459, 465, 458, 460/1, 475/1, 475/2, 478/1; pozemky přešly do vlastnictví státu na základě smlouvy tržní, přičemž vůle k jejímu uzavření byla nahrazena rozsudkem pro zmeškání Krajského soudu v Praze zn. Ck XXX 136/49 z 9. 12. 1949 mezi původními vlastníky (kteří s převodem nesouhlasili) a Československými dráhami, n. p., které měly pozemky ve faktické držbě již podle výměru ONV v Říčanech ze dne 29. 4. 1948, č. j. 5571/48-Ix-13-3 (tj. přechod na stát dle § 6 odst. 1 písm. k), resp. i písm. r) zákona o půdě); pozemky nebylo možné vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a) a c) zákona o půdě (zastavěnost továrními areálovými komplexy) a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
  - rozhodnutí z 9. 7. 2001, zn. PÚ 1864/01 – podíl každé z žalobkyň 1/20, k. ú. Dolní Měcholupy – PK část p. č. 19, 98, 324; zákona č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě a nebylo možné je vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a) a c) zákona o půdě a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
  - rozhodnutí z 6. 3. 2002, zn. PÚ 220/02, a z rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha – podíl každé z žalobkyň 1/140, ve vztahu k ideálnímu podílu 3/7 nemovitostí jednak v k. ú. Michle – a to dle PK část p. č. 1937, celá parcela p. č. 2075, části parcel č. 2074, 2073, 2072, 2069, 2068, 2067, celku parcel č. 2525, 2013, 2064, 2076, 2100, 2111, 2114, 2117, 2742, 2760, 2714, 2744, a jednak v k. ú. Vršovice – dle PK část p. č. 2316/1 a celé parcely č. 2312, pozemky přešly do vlastnictví státu způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 písm. l) zákona o půdě (usnesení Státního notářství Praha – východ ze dne 24. 6. 1966, č. j. D 441/65-68, spolu s odmítnutím dědictví v tísni, což oprávněné osoby doložily čestným prohlášením), pozemky nebylo možné vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a) a c) zákona o půdě (zastavěná plocha převážně bytovou zástavbou, občanskou vybaveností a komunikacemi) a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
  - rozhodnutí z 15. 11. 2011, č. j. PÚ 674/11 – podíl každé z žalobkyň 1/20, k. ú. Dolní Měcholupy – dle PK část p. č. 176 (3485 m²) pozemky přešly do vlastnictví státu na základě zákona č. 46/1948 Sb., o nové pozemkové reformě nebylo možné je vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a) a c) zákona o půdě (zastavěnost stavbami trvalými, plochy s nimi bezprostředně související a nezbytně nutné pro provoz výrobního areálu, a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17 případně § 16 zákona o půdě
- že žalovaná dlouhodobě eviduje výši restitučních nároků dle shora uvedených rozhodnutí o nevydání pozemků u každé z žalobkyň jen na částku 60 868,97 Kč, přičemž žalobkyně obdržely finanční náhradu k uspokojení restitučního nároku zatím pouze ve výši (každá) 56 958,32 Kč (obě procesní strany tato nesporná tvrzení navíc podpořily přehledy nároků a plnění, vyhotovených žalovanou – viz č. l. 55-58, 222, žalovaná nad to popsala vydání smének žalobkyním v období od 20. 2. 2001 do 27. 11. 2002 a dílčí uspokojení nároků žalobkyň z jednotlivých rozhodnutí - viz č. l. 417, 418 spisu); s ohledem na toto shodné skutkové stanovisko soud nečiní zjištění z některých provedených důkazů (např. z prohlášení

žalobkyní z 1. 12. 2000 o žádosti o finanční náhradu či z žalovanou předložených smének atd.)

- že žalobkyně jsou státními příslušníky ČR (nesporné stanovisko stran z jednání konaného dne 18. 2. 2020), avšak nežijí v ČR
  - že cena u pozemků, ohledně nichž bylo žalobě výrokem I. vyhověno, činí 148 162 Kč u pozemku p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších, 5 522 Kč u pozemku p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou, 414 576 Kč u části odděleného pozemku p. č. 284/6 (23 032 m²) v k. ú. Přepere u Turnova, 32 245,20 Kč u odděleného pozemku 284/19 v k. ú. Přepere u Turnova, 123 696 Kč u odděleného pozemku p. č. 284/20 v k. ú. Přepere u Turnova a 62 156 Kč u odděleného pozemku p. č. 284/22 v k. ú. Přepere u Turnova (shodná tvrzení podle podání žalované z 3. 6. 2020 a podle stanoviska žalobkyní u jednání dne 9. 6. 2020); proto je vyhodnotitelné, že mezi stranami je nesporné, že **výše ceny náhradních pozemků, které byly tímto rozhodnutím žalobkyním присouzeny, tudíž i výše takto uspokojeného restitučního nároku činí dohromady v součtu 786 357,20 Kč, pro každou z žalobkyní (při spoluvlastnickém podílu 1/2) tedy 393 178,60 Kč**
  - že ocenění pozemků v k. ú. Všeň a v k. ú. Přepere u Turnova, a to oddělených částí z p. č. 61/5 v k. ú. Všeň a oddělené části p. č. 284/21 v k. ú. Přepere u Turnova, ohledně nichž však v konečném rozhodnutí (výrokem II) byla žaloba zamítnuta, činí 28 774,40 Kč a 94 851,25 Kč.
4. K ostatním právně významným skutečnostem, které byly mezi stranami sporné (ocenění nevydaných pozemků, liknavost a svévole žalované oproti aktivitě žalobkyní, převoditelnost žalobkyněmi vybraných náhradních pozemků) provedl soud dokazování listinami, z nichž zjistil níže uvedené skutečnosti.
5. Podle sdělení Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy (dále v odůvodnění rozsudku případně jen „Institut“) ze dne 19. 6. 2018, č. j. 6743/2018 soud zjistil, že ohledně funkčního využití jednotlivých pozemků v k. ú. Dolní Měcholupy, Míchle a Vršovice, ve vztahu k nimž bylo rozhodnuto o jejich nevydání oprávněným osobám – žalobkyním (odstavec 3 odůvodnění rozsudku) k datům jejich převodu na stát v letech 1949, 1950, 1953 a 1964, archivuje a eviduje tento Institut originály níže uvedené dokumentace, podle nichž lze vyhodnotit, že předmětné pozemky par. č. PK 58, 347, 105/1, 346/1, 102/1, 109/8, 19 a 317/1 v k. ú. Dolní Měcholupy byly k rozhodnému datu 1. 1. 1950 určeny k souvislému zastavění rodinnými domy a komunikacemi, k rozhodnému datu 22. 4. 1953 i 13. 2. 1964 byl určen k zastavění také pozemek par. č. 16 v k. ú. Dolní Měcholupy, a konečně pozemky par. č. PK 153, 176, 178 a 180 v k. ú. Dolní Měcholupy byly k rozhodným datům převodu na stát určeny k zastavění průmyslovou výrobou (vše podle dochovaného regulačního plánu „Návrh na změnu a doplnění přehledného regulačního a zastavovacího plánu pro obec Dolní Měcholupy [164/a] měřítko 1:2880“, inv. č. SRK000855). Podle shodného regulačního plánu byly jako částečně zastavitelné a částečně nezastavitelné určeny pozemky par. č. PK 459 a 465 v k. ú. Dolní Měcholupy (k datu 9. 12. 1949), pozemky par. č. PK 485, 96, 306, 314, 152, 86/1, 100, 98 a 324 v k. ú. Měcholupy (k datu 1. 1. 1950), pozemek par. č. PK 129/1 v k. ú. Dolní Měcholupy (rozhodné datum 13. 2. 1964) a par. č. PK 44 v k. ú. Dolní Měcholupy (rozhodné datum 22. 4. 1953).
6. Dále pozemky par. č. PK 2742, 2743, 2760, 2714 a 2744 v k. ú. Míchle a pozemky par. č. PK 2316/1 a 2312 v k. ú. Vršovice byly k rozhodnému datu 13. 2. 1964 určeny k souvislému zastavění rodinnými domy a komunikacemi, rovněž pozemek par. č. PK 2525 v k. ú. Míchle byl k rozhodnému datu 1. 12. 1952 určen k zastavění průmyslovou výrobou (vše dle dochovaného regulačního plánu „Návrh přehledného regulačního a zastavovacího plánu pro část území Prahy XIII – Záběhlvice s přilehlými částmi území Prahy XIII – Strašnice a Vršovice a Prahy XIV – Míchle na jih od tělesa státní dráhy Praha – Benešov [180/a] měřítko 1:2880“, inv. č. SRK002770). Podle shodného regulačního plánu byl částečně zastavitelný a částečně

Shodu s prvopisem potvrzuje Alexandra Pelcová

nezastavitelný pozemek par. č. PK 2723 v k. ú. Michle (k datu 13. 2. 1964, částečně zastavitelný sportovištěm).

7. K souvislému zastavění rodinnými domy a komunikacemi byly k rozhodnému datu 13. 2. 1964 určeny také pozemky par. č. PK 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 1937, 2075, 2074, 2073, 2072, 2069, 2068, 2067, 2013, 2064, 2076, 2100, 2111, 2114 a 2117 v k. ú. Michle (vše dle dochovaného regulačního plánu „Návrh přehledného regulačního a zastavovacího plánu pro části území Nuslí – Pankrác, Michle, Krče (Praha – XIV) a Bráníku, Podolí, Hodkoviček (Praha – XV) měřítko 1:2880“, inv. č. SRK000470).
8. Konečně podle regulačních plánů „Návrh na změnu a doplnění přehledného regulačního a zastavovacího plánu pro obec Dolní Měcholupy [164/a] měřítko 1:2880“, inv. č. SRK000855 a „Návrh přehledného regulačního a zastavovacího plánu pro části území Nuslí – Pankrác, Michle, Krče (Praha – XIV) a Bráníku, Podolí, Hodkoviček (Praha – XV) měřítko 1:2880“, inv. č. SRK000470 nebyly k zastavění k rozhodným datům určeny předmětné odňaté pozemky par. č. PK 471, 464, 458, 460/1, 475/1, 475/2, 478/1 v k. ú. Dolní Měcholupy (datum 9. 12. 1949), pozemky par. č. PK 151/1, 388, 394, 395, 300/1, 148/1, 419/1, 419/2, 68, 307/1, 303, 393, 301, 309, 449, 103/1 a 392 v k. ú. Dolní Měcholupy (rozhodné datum 1. 1. 1950) jakož ani pozemky par. č. PK 811 a 812 v k.ú. Michle (rozhodné datum 13. 2. 1964).
9. Ze znaleckého posudku předloženého žalobkyněmi, tj. posudku č. 498/6/2018 ze dne 18. 5. 2018, zpracovaného znalkyní doc. Ing. Renátou Schneiderovou Heralovou, PhDr. (dále jen „*znalecký posudek žalobkyň*“) soud jednak zjistil, že splňuje náležitosti znaleckého posudku dle § 127a odst. 1 o.s.ř. Dále bylo zjištěno, že znalkyně určila administrativní cenu nemovitostí, a to všech pozemků uvedených v rozhodnutích o nevydání pozemků (a to i žalobkyním) – viz odst. 3 odůvodnění rozsudku. Nad rámec toho se *znalecký posudek žalobkyň* týkal i nevydaného pozemku z rozhodnutí PÚ 996/00/1 z 19. 3. 2001, které se nevztahuje na žalobkyně, nýbrž jen na Jaroslava Urbana a Zlatušku Urbanovou, konkrétně části par. č. 129/1 v k. ú. Dolní Měcholupy o výměře 9 000 m². Znalkyně vycházela z podkladů o přechodu vlastnického práva k odňatým pozemkům na stát, když k tomu došlo ke dni 9. 12. 1949 (trhová smlouva uložená k uzavření rozsudkem pro zmeškání Krajského soudu v Praze zn. Ck XXX 136/49 ze dne 9. 12. 1949), ke dni 1. 1. 1950 (výměry Ministerstva zemědělství v Praze ze dne 9. 12. 1949, č. 59657/49-IX/B-21 a ze dne 27. 1. 1950, č. 3.3060/50-IX/B-22), dále ke dni 1. 12. 1952 (výměr Ministerstva paliv a energetiky z 1. 12. 1952, č. 355), dále ke dni 22. 4. 1953 (usnesení Lidového soudu trestního v Praze o propadnutí majetku Jiřího Urbana ze dne 22. 4. 1953, č. j. 8/a Nt 533/53), ke dni 13. 2. 1964 (usnesení Státního notářství Praha – východ ze dne 24. 6. 1966, č. j. D 441/65-67 ohledně dědictví po Marii Urbanové). Ve vztahu k posouzení charakteru odňatých pozemků ke dni jejich odnětí vycházela znalkyně ze zdrojů Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy, kde byla dohledána územně plánovací dokumentace regulující území v době přechodu vlastnického práva, ortofotografické letecké snímky Prahy zachycující lokalizaci a podobu nové výstavby v období mezi lety 1945 až 1953 a 1953 až 1957, využila veškeré dobové podklady, které se podařilo získat dále od Archivu Magistrátu hl. m. Prahy, jakož i od uvedeného Institutu. Ohledně vlastních skutkových zjištění soudu v tomto směru lze ostatně odkázat na odstavec 5 odůvodnění, kde soud ze stanoviska zmiňovaného Institutu o začlenění předmětných odňatých pozemků do funkčních ploch územně plánovací dokumentace taková zjištění učinil. Znalkyně tedy vycházela ze všech návrhů přehledných regulačních a zastavovacích plánů, které jsou zmíněny ve zjištěních soudu z údajů Institutu, dále vycházela z legendy k přehledným regulačním a zastavovacím plánům hl. m. Prahy z listopadu 1930, z ortofotografických leteckých snímků zachycujících postup výstavby v katastrálním území Dolní Měcholupy v letech 1953 a v tomtéž území jakož i v k. ú. Michle a Vršovice v letech 1953 až 1975 – oboje v souladu s regulačním plánem. V úvahu vzala i obsah jednotlivých titulů, na základě kterých přešlo vlastnické právo na stát (viz výše), jakož i územního rozhodnutí Odboru výstavby a vodního hospodářství rady

ÚNV hl. m. Prahy ze dne 24. 8. 1959, č. j. Výst/11-14734/1959, k zápisu z jednání mezi KNV Praha, ČSSS a Jaroslavem Urbanem o vyvlastnění ze dne 20. 9. 1950. Znalkyně přehledně v posudku (část III) rozčlenila pro každý jednotlivý odňatý pozemek příslušný regulační plán ke dni v posudku uvedenému datu přechodu vlastnického práva na stát. Vysvětlila, že regulační plány Státní regulační komise pro hl. m. Prahu a okolí byly vydávány v třicátých letech 20. století na základě zák. č. 88/1920 Sb., platily až do šedesátých let 20. století, kdy byly postupně nahrazovány územně plánovací dokumentací podle zákona č. 84/1958, o územním plánování. Do doby faktického nahrazení se však tyto regulační plány plně využívaly v územních řízeních i za účinnosti zák. č. 84/1958 Sb. V předmětném území Dolních Měcholup, Michle a Vršovic nebyla pro rozhodné období přechodu na stát (9. 12. 1949 až 13. 2. 1964) dohledána žádná jiná platná územně plánovací dokumentace než regulační plány uvedené shora (a též ve zjištění soudu ze sdělení Institutu v odst. 5 odůvodnění). Uvedené plány byly potvrzené patřičným způsobem, a to plán pro obec Dolní Měcholupy SRK 000855 Ministerstvem veřejných prací dne 8. 5. 1936, plán pro území Michle (a část dalších částí Prahy) SRK 000470 Ministerstvem veřejných prací dne 15. 6. 1932 a plán pro území Vršovice (atd.) SRK 002770 Ministerstvem veřejných prací roku 1938. Nevydané části odňatých pozemků byly individuálně ohodnoceny v části IV posudku, a to podle § 14 vyhl. č. 182/1988 Sb., ve znění vyhl. č. 316/1990 Sb., tedy zejm. tak, že cena jednoho m² pozemku nebo jeho částí určeného pro stavbu nebo ke zřízení zahrady nebo pozemku vedeného v evidenci nemovitostí jako zastavěná plocha a nádvoří, zahrada v hl. m. Praze činí 250 Kč. Znalkyně touto částkou ocenila PK parcely (v plném rozsahu nevydané výměry šlo o pozemky původní PK 16, 19, 58, 102/1, 105/1, 109/8, 153, 176, 178, 180, 304, 314, 317/1, 324, 346/1, 347, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 1937, 2013, 2064, 2067, 2068, 2069, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2100, 2111, 2114, 2117, 2312, 2316/1, 2525, 2714, 2742 a 2743, 2744 a 2760), které podle výše zmíněných regulačních plánů spadaly do funkčních ploch určených pro zástavbu, když v posuzovaném případě se jednalo o funkční plochy určené k zastavění bytovými nebo rodinnými domy a komunikacemi (čínžovní domy v blocích a rodinné domy v zahradách, hřiště), a dále průmyslovou výrobou a komunikacemi (tovární a sídlištní plochy). Přitom zákresy jednotlivých PK parcel do regulačních plánů jsou zaznamenány v přílohách posudků č. 1 až 97. U parcel, které zčásti spadají do plochy určené k zastavění a zčásti nikoliv (parcely původní PK 44, 86/1, 98, 129/1, 152, 324, 459, 465 a 2723), byly takto zakresleny i nevydané či vydané parcely dle katastru nemovitostí, čímž byla doměřena výměra spadající do zastavitelné či naopak nezastavitelné plochy regulačního plánu. Parcely nebo části parcel, které nebyly dle regulačních plánů určeny k zastavění vůbec, byly oceněny jako zemědělská půda dle § 14 odst. 3 vyhl. č. 182/1988 Sb. cenou 3 Kč/m² (týká se v posudku uvedených výměr částí parcel PK 44, 86/1, 98, 129/1, 152, 324, 459, 465 a 2723, vyhodnocených jako nestavebních, a dále celé nevydané výměry pozemků vyhodnocených jako nestavebních – pozemky PK 68, 100, 103/1, 148/1, 151/1, 300/1, 301, 303, 306, 307/1, 309, 388, 392, 393, 394, 395, 419/1, 419/2, 449, 458, 460/1, 464, 471, 475/1, 475/2, 478/1, 485, 811 a 812). Rozdělení jednotlivých ploch na stavební a nestavební bylo provedeno podle legendy k přehlednému regulačnímu a zastavovacímu plánu hl. m. Prahy a používaných regulativů funkčního a prostorového uspořádání území hl. m. Prahy.

Celková cena nevydaných pozemků byla znalkyní stanovena na 24 173 898 Kč. Při zohlednění jednotlivých ideálních podílů žalobkyň tak, jak byly uvedeny v dílčích rozhodnutích o nevydání jednotlivých pozemků (odst. 3 odůvodnění), pak z uvedené částky přísluší na ocenění restitučních nároků žalobkyň ze všech zmíněných rozhodnutí hodnota 795 731,71 Kč pro každou z žalobkyň (tabulka na č. l. 191-194 spisu).

10. Žalovaná v průběhu řízení nechala zpracovat ke *znaleckému posudku žalobkyň* oponentní posudek – č. 3319-99/2019 zpracovatele – znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a.s. (dále jen „*znalecký posudek žalované*“). Z tohoto posudku soud zjistil, že rovněž splňuje náležitosti znaleckého posudku dle § 127a odst. 1 o. s. ř. Ústav se zabýval v podstatě shodnou otázkou jako *znalecký posudek žalobkyň*, tj. oceněním nevydaných pozemků dle restitučních rozhodnutí

uvedených v odst. 3 odůvodnění, a to taktéž dle vyhl. č. 182/1988 Sb., ve znění vyhl. č. 316/1990 Sb. – ocenění ve stavu ke dni odnětí pozemků státem. Dále se *znalecký posudek žalované* zabýval zhodnocením věcné správnosti a úplnosti *znaleckého posudku žalobkyň*. Vedle zmíněných restitučních rozhodnutí o nevydání odňatých pozemků byly pro zpracování *znaleckého posudku žalované* podkladem také usnesení Lidového soudu trestního v Praze o propadnutí majetku Jiřího Urbana ze dne 22. 4. 1953, č. j. 8a NT 533/53, usnesení SN Praha – východ ze dne 24. 6. 1966, č. j. D 441/65-68 ohledně dědictví po Marii Urbanové a zápis z jednání mezi KNV Praha, ČSSR a Jaroslavem Urbanem o vyvlastnění ze dne 20. 9. 1950. Podkladem byly všechny tři návrhy přehledných regulačních a zastavovacích plánů zmíněné ve zjištěních soudu ze sdělení Institutu (odst. 5 odůvodnění) i v podkladech *znaleckého posudku žalobkyň*, dále identifikace odňatých pozemků dle platného stavu katastrální mapy k 1. 5. 2019, ortofoto leteckého snímování, mapy pozemkového katastru a katastru nemovitostí. Ústav popsál, že předmětné nevydané pozemky byly analyzovány podle dostupných historických podkladů, zejm. dobových map, platných regulačních plánů a snímků leteckého mapování dostupných pro relevantní dobu let 1945-1942. Ohledně obce Dolní Měcholupy byl zmíněný návrh na změnu a doplnění přehledného regulačního a zastavovacího plánu schválen v roce 1934 a potvrzen v roce 1936, platný byl do 1. 8. 1959 do nabytí platnosti vyhl. č. 144/1959 Ú.l. Pro k. ú. Michle a Vršovice byly pozemky pro zástavbu a využití regulované zbývajícími 2 zmíněnými regulačními plány, přičemž první z nich byl schválen v roce 1928, druhý 1936, oba pozbyly platnosti rovněž k datu 1. 8. 1959. Dne 22. 4. 1964 byl usnesením vlády č. 223 schválen Směrný plán hl. m. Prahy. Na rozdíl od *znaleckého posudku žalobkyň* Ústav při určení ceny odňatých pozemků, určených pro stavbu nebo ke zřízení zahrady, použil v řadě případů (konkrétně zaznamenáno dílčím způsobem u jednotlivých pozemku v tabulce na straně 26 – 31 *posudku*) také srážky dle přílohy 7 vyhl. č. 182/1988 Sb., konkrétně srážku 60 % dle položky č. 1.1 v tabulce I vyhlášky z důvodu stavební nesrostlosti s Prahou, jakož i srážky ve výši 10 %, 5 %, 7 %, 8 % dle položky č. 2.-5. cit. tabulky (z důvodu přístupu po nezpevněné komunikaci, nemožnosti napojení na veřejný vodovod, na veřejnou kanalizaci, na rozvod elektřiny nebo pro vzdálenost k takovému zdroji větší než 200 metrů), a konečně 2 % dle položky 6.2 (není-li v místě národní výbor). I Ústav však řadu nevydaných pozemků ocenil jako pozemky stavební, případně z částí stavební a z částí nestavební (byť s odchylkami ve výměrách oproti *znaleckému posudku žalobkyň*) – pozemky PK 44, 58, 347, 105/1, 96, 153, 306, 314, 346/1, 63, 152, 86/1, 98, 100, 102/1, 109/8, 317/1, 178, 180, 16, 129/1 (zde však např. v plné výměře 9 000 m², kdežto *znalecký posudek žalobkyň* konkrétně tento pozemek ocenil jako stavební toliko v rozsahu 4 650 m², proto se cena tohoto pozemku v *znaleckém posudku žalobkyň* pojila s částkou 1 175 550 Kč, kdežto ve *znaleckém posudku žalované* s částkou 2 250 000 Kč), 811, 812, 819, 823, 825, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 459, 465, 19, 324, 1937, 2525, 2013, 2714, 2316/1, 2312 a 176. Ústav určil celkovou cenu odňatých a nevydaných pozemků na 15 575 186,66 Kč, z toho pak pro každou z žalobkyň – i po zohlednění jejich ideálních podílů – na částku 620 635,39 Kč.

Ve vztahu k posouzení *znaleckého posudku žalobkyň* se Ústav vyjádřil kriticky pro oblast klasifikace konkrétních pozemků v rozčlenění na druh stavební a nestavební, neboť má za to, že tato byla provedena, sice na základě regulačních plánů, ale bez dodržení dobově platných definic stavebního pozemku. Podle Ústavu veškeré pozemky odňaté po roce 1959 byly takto *znaleckým posudkem žalobkyň* posuzovány na základě již neplatné územně plánovací dokumentace, přičemž neobstojí ani argument, že po roce 1959 stavební úřady při vydávání územních rozhodnutí leckdy akceptovaly již neplatné regulační plány. Dále podle Ústavu v *posudku žalobkyň* došlo k tomu, že při odměřování plochy částí pozemků v mapách (přílohy 6 – 9, 11) jsou podloženy více mapovými listy, případně tyto přílohy jinak upraveny. Zdůrazněna byla absence aplikace srážek podle přílohy 7 oceňovací vyhlášky na jinak plošně použitou jednotkovou cenu stavebního pozemku 250 Kč/m².

11. Soud neprovedl navrhovaný důkaz výsledkem zpracovatelů *znaleckých posudků účastníků*, jelikož takový postup považoval za současného stavu řešení restitučních nároků žalobkyň za nadbytečný.

Přes rozdíly zmiňovaných posudků (at' částečně odlišného určení výměr pozemků k pozemkům stavebním či nestavebním, k otázce aplikace srážek dle přílohy 7 vyhlášky, případně k zohlednění dobové územně plánovací dokumentace k datu odnětí jednotlivých pozemků a k otázce platnosti a aplikovatelnosti dokumentace) je z obou těchto posudků zcela jednoznačné, že řada odňatých pozemků měla být žalovanou správně oceněna jako pozemky stavební a že ocenění restitučního nároku každé z žalobkyň činí i dle znaleckého posudku žalované nejméně 620 635,39 Kč, resp. po odečtení nesporně poskytnutého finančního plnění (56 958,32 Kč) jde o 563 676,68 Kč. Žalobkyně přitom nemají k okamžiku vydání tohoto rozsudku pravomocně rozhodnuté žádné ze svých sporů, které zjevně o náhradní pozemky vedou i u jiných soudů v ČR. Jelikož hodnota náhradních pozemků, které byly odůvodňovaným rozsudkem každé z žalobkyň присouzeny (393 178,60 Kč – viz závěr odst. 3 odůvodnění rozsudku), nedosahuje ani 70% nejméně uvažovaného ocenění dosud neuspokojeného restitučního nároku každé z žalobkyň (563 676,68 Kč), pak bylo nadbytečné řešit, zda skutkovému stavu odňatých pozemků ke dni přechodu na stát více koresponduje ocenění *znaleckého posudku žalobkyň* nebo *znaleckého posudku žalované*.

12. Výzvou z 18. 4. 2018 bylo doloženo, že MVDr. Miloš Urban se jako představitel rodiny Urbanových (včetně žalobkyň) domáhal vůči žalované (SPÚ Krajský pozemkový úřad pro hl. m. Prahu) ocenění restitučního nároku rodiny Urbanových (rozhodnutí zmíněná také ve výroku I. tohoto rozsudku o nevydání pozemků) podle soudobé územně plánovací dokumentace (s odkazem na návrhy regulačních plánů zmíněné v odstavci 5 odůvodnění). Obdobnou výzvu zaslaly mj. žalobkyně vůči žalované prostřednictvím svého právního zástupce také 30. 5. 2018, zde už zmínily znalecký posudek doc. Ing. Schneiderové Heralové s tím, že každé z žalobkyň přísluší restituční nárok ve výši 738 867 Kč. Žádostí ze 4. 9. 2019 pak mj. žalobkyně žádaly žalovanou, aby ve vztahu k uspokojení restitučních nároků mj. žalobkyň přihlédla prozatímně alespoň ke znaleckému posudku č. 3319-99/2019 ze dne 31. 7. 2019, který byl zpracován k zadání zástupce žalované, a podle něhož činí ocenění restitučních nároků každé z žalobkyň 620 635 Kč.
13. Žádostmi oprávněných osob – žalobkyň bylo doloženo, že zažádaly o převod zemědělského pozemku podle § 11a zákona o půdě, a to žalobkyně b) dne 23. 4. 2018 o pozemek p. č. 2026 v k.ú. Čtyřicet Lánů (oceněný v nabídce částkou 437 899,05 Kč) ve vztahu k restitučním rozhodnutím PÚ 674/11, PÚ 891/99 a PÚ 1011/98, žalobkyně a) téhož dne o pozemek p. č. 1820/1 v k. ú. Nový Bydžov (oceněný na 382 699 Kč) ve vztahu ke shodným rozhodnutím, dále žalobkyně a) dne 12. 6. 2018 o pozemek p. č. 719/5 v k. ú. Čistá u Mladé Boleslavi (oceněný na 296 670,20 Kč), a konečně žalobkyně a) dne 12. 6. 2018 o pozemek p. č. 4074 v k. ú. Křelovice u Pernarce, a to obě ve vztahu k restitučním rozhodnutím PÚ 674/11, PÚ 1011/98. Z reakcí žalované ze dne 10. 5. 2018, 4. 6. 2018 a 19. 6. 2018 (č. l. 70-72 spisu, ale také č. l. 343) bylo prokázáno, že tyto požadavky žalobkyň byly zneplatněny, resp. jim nebylo vyhověno pro nedostatečnou výši restitučních nároků z pohledu žalované. Další obdobné žádosti o převod náhradních pozemků učinily žalobkyně také v průběhu projednávání tohoto soudního sporu (č. l. 542-547, 549-552), přičemž reakce žalované byla obdobná, tedy k žádostem se nepřihlíželo s ohledem na názor žalované, že žalobkyně nemají dostatečnou výši restitučních nároků.
14. Pro posouzení oprávněnosti žaloby vzal soud v potaz zejména následující právní úpravu.
15. Podle § 4 odst. 1, 3 zákona o půdě je oprávněnou osobou státní občan České a Slovenské federativní republiky, jehož půda, budovy a stavby, patřící k původní zemědělské usedlosti, přešly na stát nebo na jiné právnické osoby v době od 25. 2. 1948 do 1. 1. 1990. V případě, že zemřela oprávněná osoba, která uplatnila nárok na vydání majetku, před vydáním rozhodnutí, přechází nárok na dědice.
16. Podle § 11 odst. 1 písm. c) zák. o půdě nelze pozemky vydat v případě, že pozemek byl po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby zastaven. Za zastavenou část pozemku se považuje část, na níž stojí stavba, která byla zahájena před 24. 6.

1991, a část pozemku s takovou stavbou bezprostředně související a nezbytně nutná k provozu stavby.

17. Podle § 11 odst. 2 zák. o půdě v případech uvedených v odstavci 1 může být oprávněné osobě na její žádost převeden pozemek přiměřené výměry a kvality, to vše v cenách ke dni 24. 6. 1991 a za podmínek stanovených zvláštním předpisem.
18. Podle § 11 odst. 3 zák. o půdě je na vůli oprávněné osoby, zda bude požadovat vydání původního pozemku nebo převod jiného pozemku ve vlastnictví státu, a to v případě, že podle zvláštních předpisů došlo po přechodu nebo převodu do vlastnictví státu nebo jiné právnické osoby k omezení užívání pozemku tím, že pozemek nebo jeho část – mimo jiných případů – je na území pásma hygienické ochrany vodních zdrojů prvního stupně.
19. Podle § 11a odst. 1 zák. o půdě oprávněným osobám uvedeným v § 4, kterým podle tohoto zákona nelze vydat pozemek odňatý způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 a 2, převádí pozemkový úřad jiné pozemky na základě věřených nabídek, není-li dále stanoveno jinak. Osoby, na které právo oprávněné osoby na bezúplatný převod jiného pozemku přešlo děděním, se pro účely tohoto zákona považují za oprávněné osoby. Podle odst. 2 téhož ustanovení sestavuje pozemkový úřad veřejné nabídky jak z pozemků, které se nacházejí v zastavěném území obce nebo zastavitelné ploše takto vymezenými závaznou částí schválené územně plánovací dokumentace, pokud jejich převodu nebrání zákonná překážka, tak z pozemků, které se nacházejí mimo zastavěné území obce nebo zastavitelné ploše takto vymezenými závaznou částí územně plánovací dokumentace. Pozemky nepřevedené na základě této nabídky budou předmětem převodu dle § 503/2012 Sb., o Státním pozemkovém úřadu a o změně souvisejících zákonů.
20. Podle § 11a odst. 13 zák. o půdě se cena pozemků uvedená ve veřejné nabídce stanoví podle vyhlášky č. 182/1988 Sb., o cenách staveb, pozemků, trvalých porostů, úhradách za zřízení práva osobního užívání pozemků a náhradách za dočasné užívání pozemků, ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., přičemž pozemky určené schválenou územně plánovací dokumentací k zastavění budou oceněny jako pozemky stavební. Ustanovení § 6 vyhl. č. 85/1976 Sb., o podrobnější úpravě územního řízení a stavebního řádu, ve znění pozdějších předpisů, se nepoužijí. Stejným způsobem se ocení i pozemky převáděné mimo veřejnou nabídku podle odst. 11.
21. Podle § 6 odst. 1 zák. č. 503/2012 Sb., zákona o Státním pozemkovém úřadu ve znění účinném ke dni vydání tohoto rozsudku nelze podle tohoto zákona nebo zákona č. 229/1991 Sb. (tj. zák. o půdě), anebo zákona č. 44/1988 Sb. převádět zemědělské pozemky,
  - na jejichž vydání bylo uplatněno právo podle jiného právního předpisu⁷⁾ a o jejichž vydání nebylo dosud rozhodnuto (písm. a), přičemž poznámka č. 7 pod čarou zmiňuje mezi jinými právními předpisy mj. zákon o půdě – jeho § 9)
  - dle písm. b) bod 4. pozemky nebo jejich části určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury (s odkazem na poznámku č. 8, v níž je výslovně zmíněn zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu – stavební zákon) nebo těmito stavbami již zastavěné, s výjimkou zemědělských pozemků určených platnou územně plánovací dokumentací nebo již využitých ke zřízení technické infrastruktury (opět s odkazem na stavební zákon); v případě pochybností vydá na základě žádosti Státního pozemkového úřadu vyjádření příslušný úřad územního plánování
  - zemědělské pozemky mj. na územích národních parků (písm. f) citovaného zákona)
22. Podle § 6 odst. 2 zák. č. 503/2012 Sb. sdělí příslušný správní úřad na žádost Státního pozemkového úřadu písemně do 30 dnů, zdali pozemky, které mají být převedeny podle tohoto zákona, nejsou podle odstavce jedna z převodu vyloučeny.

23. Mezi účastníky nebylo sporu o tom, že žalobkyně jsou oprávněnými osobami dle zákona o půdě jako dědičky původní oprávněné osoby (§ 4 odst. 4 zákona o půdě), jejich restituční nároky plynou z rozhodnutí Magistrátu hl. m. Prahy – Pozemkového úřadu a Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha uvedených ve výroku I 2) výroku rozsudku. Pozemky uvedené v odstavci 3 odůvodnění přešly do vlastnictví státu způsobem uvedeným v § 6 odst. 1 písm. a), b), k), l) resp. i r) zákona o půdě (v podrobnostech viz údaje o době způsobu přechodu na stát u jednotlivých rozhodnutí v odstavci 3 odůvodnění), nebylo lze je vydat z důvodu zastavenosti, proto žalobkyním přísluší nárok na náhradní pozemek dle § 11a odst. 1 zák. o půdě. Restituční řízení však bylo zahájeno již v devadesátých letech minulého století, kdy se poprvé právní předchůdce žalobkyň ucházel o restituci výše uvedených (následně nevydaných) pozemků v k. ú. Dolní Měcholupy a Michle.
24. Soud nejprve věnoval pozornost posouzení opodstatněnosti námitky žalované o promlčení nároku žalobkyň na přecenění restitučního nároku, jelikož bylo-li by právo promlčeno, pak jej nelze při námitce dlužníka přiznat. Tuto námitku neshledal opodstatněnou. Z ustálené judikatury Nejvyššího soudu ČR jednoznačně plyne, že samotný požadavek na přecenění hodnoty pozemku, který nebyl podle zákona o půdě vydán oprávněné osobě pro překážky tam stanovené, nepředstavuje samostatné majetkové právo, které by mělo podléhat promlčení (např. usnesení NS ČR z 24. 1. 2018, sp. zn. 28 Cdo 4173/2017). Nárok na přecenění restitučního nároku tedy nepodléhá promlčení. Promlčuje se toliko nárok na restituční náhradu jako takový, a to v obecné tříleté promlčecí lhůtě (§ 100 a násl. zák. č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, případně počínaje 1. 1. 2014 § 611 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). V případě, kdy povinná osoba nepopírá svůj závazek a s oprávněnou osobou jedná o podmínkách poskytnutí náhrady, počíná promlčecí doba běžet zásadně až dnem, kdy oprávněná osoba zjistí, že povinná osoba nehodlá plnit (např. usnesení NS ČR z 18. 7. 2017, sp. zn. 28 Cdo 1674/2016). V projednávané věci bylo zjištěno a de facto i nesporné, že žalobkyně poprvé o přecenění nároku (tj. o ocenění podle soudobé územně plánovací dokumentace a patřičné regulační plány) požádaly (prostřednictvím představitelů širší rodiny MVDr. Miloše Urbana) dopisem z 18. 4. 2018 (viz odst. 12 odůvodnění), na což žalovaná nereflekovala a až korespondencí z 10. 5. 2018, 4. 6. 2018 a 19. 6. 2018 byly zneplatněny požadavky žalobkyň o náhradní pozemky pro nedostatečnou výši restitučního nároku. Až k těmto datům se proto žalobkyně dozvěděly, že žalovaná jejich návrhu na přecenění vyhovět nemíní a nemíní tak uspokojit v dostatečné výši jejich restituční nárok. Až následujícím dnem mohl začít běh tříleté promlčecí lhůty, která proto ke dni podání žaloby 26. 6. 2018 rozhodně nemohla uběhnout (viz např. usnesení NS ČR z 24. 1. 2018, sp. zn. 28 Cdo 4173/2017, z 10. 4. 2019, sp. zn. 28 Cdo 595/2018 atd.).
25. Dále soud na rozdíl od pohledu žalované vyhodnotil, že žalovaná v řešení a uspokojení restitučního nároku žalobkyň postupovala liknavě a svévolně. Je třeba připomenout, že žalobkyně – resp. před nimi jejich právní předchůdce otec Jiří Urban – usilují (usilovali) o uspokojení restitučního nároku od roku 1992. Samotné správní řízení dle zákona o půdě, jehož výsledkem bylo až v roce 2011 vydané poslední rozhodnutí č. j. PÚ 674/11, trvalo neúměrně dlouho. Poté o liknavosti a svévoli žalované vypovídá její přístup k ocenění restitučního nároku žalobkyň, v rámci čehož žalovaná dlouhodobě a setrvale zůstává na názoru o nutnosti ocenit nevydané pozemky jako pozemky zemědělské, byť ve vlastních rozhodnutích vyhodnotila tytéž pozemky jako *určené* k zástavbě a zastavené (v čemž spatřila zákonný důvod jejich nevydání). Na tomto postoji žalovaná ničeho nezměnila ani v průběhu soudního řízení, ačkoli si sama nechala vypracovat oponentní znalecký posudek, k jehož předložení jí byla soudem poskytnuta dostatečná lhůta i po koncentraci řízení, a uvedený postoj neopustila ani po závěrech tohoto oponentního znaleckého posudku, který rovněž – po vyhodnocení charakteru řady odňatých pozemků coby stavebních – určil celkovou výši restitučního nároku každé z žalobkyň mnohonásobně vyšší částkou 620 635 Kč, než kterou žalovaná dlouhodobě eviduje a v řízení prezentuje (60 868,97 Kč, resp. ve zbývající - finančně neuspokojené - části cca 3 911 Kč).

Při takovém přístupu žalované k ocenění nároku žalobkyně, a to byt' tyto požádaly o přecenění nároku až v roce 2018, byla předem k neúspěchu odsouzena snaha žalobkyně domoci se náhradních pozemků v rámci veřejných nabídek. Z tohoto pohledu pak účast žalobkyně v takových nabídkách byla zbytečná i jako kritérium jejich aktivity pro posouzení oprávněnosti projednávané žaloby. Ostatně, restituční předpisy jakkoli neupravují povinnost, resp. ani aktivitu oprávněné osoby v úsilí o zjištění správného ocenění restitučního nároku; to je nepochybně věcí žalované, nadané – na rozdíl od oprávněných osob – odborným aparátem i snazším přístupem k historickým materiálům, z nichž se podklady pro ocenění restitučního nároku podávají.

26. Při takto vyhodnoceném liknavém přístupu žalované se žalobkyně jako oprávněné osoby mohou domáhat převodu konkrétních náhradních pozemků – i bez předchozího zahrnutí těchto pozemků do veřejné nabídky (viz zejm. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 9. 12. 2009, sp. zn. 31 Cdo 3767/2009, uveřejněný pod číslem 62/2010 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). Z tohoto jejich oprávnění ve smyslu zákona o půdě je nevylučuje skutečnost, že nežijí na území ČR.
27. Výši celkového restitučního nároku žalobkyně z rozhodnutí uvedených ve výroku I. 2) rozsudku (a též v odstavci 3 odůvodnění) soud vyhodnotil na nejméně 620 635 Kč u každé z žalobkyně – tak, jak bylo vysvětleno v odstavci 11 odůvodnění rozsudku, na základě zjištění ze znaleckých posudků zmiňovaných v odstavcích 9 a 10 odůvodnění). Podle nesporného tvrzení účastníků bylo každé z žalobkyně v minulosti poskytnuto náhradní finanční plnění ve výši 56 958,32 Kč, proto výše dosud neuspokojeného restitučního nároku činí u každé z žalobkyně nejméně 563 676,68 Kč.
28. Ve vztahu k možnosti převodu jednotlivých žalobkyněmi požadovaných náhradních pozemků byla učiněna dále uvedená skutková zjištění, skutkové a právní závěry. Před jejich prezentací je vhodné zmínit judikaturní závěry zejm. Nejvyššího soudu ČR, dlouhodobě zastávané pro posuzování „vhodnosti“ pozemku k převodu oprávněné osobě jako pozemku náhradního (§ 11a odst. 1 zákona o půdě). Zmínit lze např. usnesení z 26. 4. 2007, sp. zn. 28 Cdo 220/2005, rozsudek ze dne 24. 5. 2017, sp. zn. 28 Cdo 5045/2015, rozsudek ze dne 12. 6. 2018, sp. zn. 28 Cdo 565/2018 nebo rozsudek z 10. 9. 2018, sp. zn. 2729/2018, a citovat z nich, že „*Při posuzování „vhodnosti“ pozemku k převodu oprávněné osobě jako pozemku náhradního (§ 11a odst. 1 zákona o půdě) nutno hodnotit, zda převodu nebrání zákonné vyluky uvedené v ustanoveních § 11 odst. 1 zákona o půdě a § 6 zákona č. 503/2012 Sb., či zda nejde o pozemek zatížený právy třetích osob, zda jeho převod není z jiného důvodu zapovězen zákonem (ve vztahu k pozemkům v zastavěném území obce), zda jej lze zemědělsky obhospodařovat, zda nevzniknou jiné problémy při hospodaření s takovým pozemkem, případně zda nejde o pozemek zastavěný či tvořící součást areálu, resp. funkčního celku. Tato hlediska je přitom vždy nutno zkoumat se zřetelem k individuálním skutkovým okolnostem případu a předpoklady pro vydání (popřípadě pro nevydání) každého takového pozemku posuzovat zcela samostatně, byť s přihlédnutím k širším souvislostem konkrétní věci.“*
29. Pozemek p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších

Žalovaná výslovně uvedla, že zde nejsou důvody nepřevoditelnosti (podání z 3. 6. 2020, č. l. 681), soud rovněž žádné takové důvody neshledal – u pozemku jde o druh trvalého travního porostu, se způsobem ochrany mj. zemědělský půdní fond a (jen) ochranné pásmo národního parku (tj. nikoli přímo území národního parku tak, aby byl pozemek vyloučen z převodu podle § 6 odst. 1 písm. f) zák. č. 504/2012 Sb., ve znění od 1. 11. 2019), jak bylo zjištěno z výpisu z katastru nemovitostí LV 10002 pro k. ú. Vítkovice a z informací o pozemku pořízených dálkovým přístupem do katastru nemovitostí (č. l. 743). Zároveň podle sdělení MěÚ Jilemnice – stavebního úřadu není pozemek z převodu vyloučen ani pro územním rozhodnutí či územním plánem stanovené určení k umístění stavby veřejně prospěšné atd., jakož ohledně něho není ani vydáno územní rozhodnutí o umístění jiné stavby. Ohledně tohoto pozemku proto bylo žalobě vyhověno.

30. Pozemek p. č. 61/5 v k. ú. Všeň, resp. část dle geometrického plánu č. 531-178/2018, vypracovaného společností Geodézie Český ráj s.r.o.)

Tento pozemek nebyl soudem shledán vhodným k vydání, jelikož je využíván obyvateli domu, jak vyplývá z nájemní smlouvy (ze dne 20. 9. 2006 uzavřené ohledně celého pozemku p. č. 61/5 o výměře 2 791 m², a to na straně nájemců se Stavebním bytovým družstvem Turnov, dále dvěma manželskými páry a dále další fyzickou osobou za účelem užívání k provozování drobné zemědělské činnosti – údržby pozemku; podle dodatku smlouvy ze dne 3. 12. 2015 byl okruh nájemců zúžen o Stavební bytové družstvo a naopak rozšířen o další manželský pár), i z fotografií zejména na č. l. 472 a 477; dále ze znaleckého posudku č. 10981 141 2020, zpracovaného Ing. Tomíčkem bylo zjištěno, že i oddělená část z p. č. 61/5 představuje pozemek, který je užíván ve funkčním celku s domem na st. p. č. 264, na pozemku se nacházejí porosty, oplocení a jiné venkovní úpravy, které byly pořízeny zjevně spoluvlastníky domu (umístění těchto úprav je patrné také z fotografií na č. l. 521, 524-526). Soud neshledal opodstatněnou argumentaci žalobkyně, že ve vztahu k domům v oblasti této pozemkové parcely nedosahují zahrady užívané u domu v zásadě větší rozlohy, než která by zůstala v užívání obyvatel domu na st. p. č. 264, pokud by oddělenou část p. č. 61/5 nabyly žalobkyně. Je třeba vzít v úvahu, že domy v okolí předmětného domu, jak vyplývá z ortofotomapy (např. č. l. 472), jsou běžnými rodinnými domy, kde lze důvodně předpokládat bydlení maximálně dvou rodin (šlo-li by o vícegenerační rodinný dům), zatímco dům na st. p. č. 264 je domem bytovým (viz ortofotomapa č. l. 472 a snímek na č. l. 477, 521, 523, zjevné čtyři bytové jednotky ve dvou patrech, což je patrné také z výše uvedené nájemní smlouvy ze dne 20. 9. 2006 a jejího dodatku ze 3. 12. 2015 podle počtu nájemníků), když počet obyvatel tohoto domu, které následně užívají i žalobkyněmi požadovanou oddělenou část p. č. 61/5, je podstatně vyšší, než počet obyvatel užívajících zahrady rodinných domů v okolí. S ohledem na to byla v této části žaloba zamítnuta.

31. Pozemky p. č. 642/1, p. č. 642/2, p. č. 641/2, p. č. 982 a p. č. 983 k. ú. Troskovice a pozemek p. č. 228 k. ú. Holenice

Podle nesporného stanoviska účastníků byl na pozemky žalobkyněmi požadované pozemky v k. ú. Troskovice a k. ú. Holenice uplatněn restituční nárok podle zákona o půdě šlechtickým rodem Aehrenthalů. Z úřední činnosti (projednávaná věc sp. zn. 3C 149/2017) je soudu známo, že žádost o převod pozemků byla zaregistrována 25. 12. 1992 pod č. j. PÚ-2947/92, toto vyplývá též z listin předložených ve věci nyní odůvodňovaného rozsudku (č. l. 347-381 p. v. a č. l. 384 spisu). Rozhodnutím Pozemkového úřadu Semily č. S 3/09 ze dne 4. 8. 2009 bylo správní řízení přerušeno z důvodu šetření předběžné otázky občanství původního vlastníka Johanna Aehrenthala, nar. 9. 8. 1905. Ze zprávy Ministerstva vnitra ze dne 27. 6. 2019 vůči žalovanému (ke sp. zn. 476098/2016) soud zjistil, že oddělení Státního občanství a matrik, odboru všeobecné správy pro účely restitučního řízení eviduje žádost o zachování československého státního občanství pro Johanna Aehrenthala dle § 2 ústavního dekretu prezidenta republiky č. 33/1945 Sb., o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské. Ohledně této žádosti bylo rozhodnutím ministra vnitra ze dne 30. 12. 2016, č. j. MV-153941-4/VS-2016 potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 7. 9. 2016 o nevyhovění žádosti; rozhodnutí ministra nabylo právní moci 4. 1. 2017, přičemž Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 16. 4. 2019, č. j. 3A 48/2017-105 zamítl správní žalobu podanou proti rozhodnutí ministra vnitra. Dne 3. 5. 2019 podala zástupkyně potomka J. Aehrenthala kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu. Uvedené skutečnosti (včetně zjištění, že žalobkyně je Alice Aehrenthal) jsou soudu známy také ze zprávy Nejvyššího správního soudu a z citovaného rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 3 A 48/2017-105 (už z projednávané věci sp. zn. 3 C 149/2017). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2020, č. j. 5 AS 107/2019-38, který dle informací na webových stránkách justice.cz je pravomocný od 18. 3. 2020, byla kasační stížnost žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 3 A 48/2017-105 zamítnuta. Ze zprávy Ústavního

soudu ČR (č. l. 741) z 7. 7. 2020 soud zjistil, že ve věci Alice Aehrenthal je pod sp. zn. II. ÚS 1064/20 vedeno řízení o ústavní stížnosti.

Detailní zjištění ohledně předmětných pozemků v k. ú. Troskovice a Holenice, totiž uplatnění restitučního nároku dle zákona o půdě rodem Aehrenthalů, a to k žádosti zaregistrované již 25. 12. 1992, včetně toho, že o tomto právu nebylo dosud rozhodnuto, představují důvod pro zamítnutí žaloby ve vztahu k těmto pozemkům (patriční část výroku II rozsudku). Jsou tím totiž naplněné podmínky zákonné výluky možnosti převodu pozemku na žalobkyně, jak upravuje shora citované ustanovení § 6 odst. 1 písm. a) zák. č. 503/2012 Sb. Z jeho dikce je zřejmé, že nebylo-li o restitučním nároku dosud rozhodnuto, nelze pozemek převést, a dle názoru soudu v takovém případě není ani důvod k postupu navrhovanému žalobkyněmi, totiž přerušit řízení o jejich žalobě, týkající se inkriminovaných pozemků, a vyčkat výsledků řízení o nároku uplatněném původním vlastníkem (resp. jeho potomky). Návrh žalobkyň byl ostatně zamítnut při jednání konaném dne 18. 2. 2020.

32. Pozemek p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou

Tento pozemek byl zařazen do vyhovující části rozsudku, neboť u něj nebyly shledány žádné zákonné překážky převodu či důvody nevhodnosti převodu. Žalovaná výslovně uvedla, že zde nejsou důvody nepřevoditelnosti (podání z 3. 6. 2020, č. l. 681); podle sdělení MěÚ Rokytnice nad Jizerou – stavebního úřadu není pozemek z převodu vyloučen ani pro územním rozhodnutím či územním plánem stanovené určení k umístění stavby veřejně prospěšné atd., jakož ohledně něho není ani vydáno územní rozhodnutí o umístění jiné stavby; výpisem z katastru nemovitostí – LV 10002 pro k. ú. Jablonec nad Jizerou (č. l. 556-563 spisu) byla prokázána skutečnost, že jde o druh pozemku trvalý travní porost, a dále byla vyloučena předchozí námitka žalované, že ohledně tohoto pozemku bylo nařízeno předběžné opatření bránící jeho převodu.

K pozemku se váže způsob ochrany mj. zemědělský půdní fond a (jen) ochranné pásmo národního parku (tj. nikoli přímo *území* národního parku tak, aby byl pozemek vyloučen z převodu podle § 6 odst. 1 písm. f) zák. č. 504/2012 Sb., ve znění od 1. 11. 2019), jak bylo zjištěno z informací o pozemku pořízených dálkovým přístupem do katastru nemovitostí (č. l. 750).

Možnost převodu tohoto pozemku není omezena ani skutečností, že ohledně něj byla 16. 3. 2018 podána u zdejšího soudu žaloba jiné oprávněné osoby, řízení je vedeno pod sp. zn. 3 C 62/2018, jelikož ke dni vydání odůvodňovaného rozsudku nebylo v této souběžné věci dosud jakkoli (tj. ani nepravomocně) rozhodnuto.

33. Pozemek p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova (resp. v další pasáži odůvodnění rozsudku uvedené jeho části dle geometrického plánu č. 605-24/2020, vypracovaného společností Geodézie Krkonoše s.r.o.)

Výpisem z katastru nemovitostí – LV 10002 pro k. ú. Přepere (č. l. 556-563 spisu), jakož i z internetových údajů – informací o pozemku aktualizovaných k 8. 6. 2020 i k 10. 8. 2020, byla prokázána skutečnost druhu tohoto pozemku (o celkové stávající výměře 60 139 m²) – jde o ornou půdu, dále byla vyloučena předchozí námitka žalované, že ohledně pozemku – celku stávajícího p. č. 284/6 - bylo nařízeno předběžné opatření bránící jeho převodu. Převodu pozemku nebrání v katastru nemovitostí zaznamenané ochranné pásmo vodního zdroje 2. stupně (č. l. 751). Ze sdělení MěÚ Turnov – stavebního úřadu ze dne 22. 8. 2018 však bylo zjištěno, že část tohoto pozemku je vyloučena z převodu dle § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 503/2012 Sb. s ohledem na určení rozhodnutím o umístění stavby, případně územním souhlasem k zastavění veřejně prospěšnou stavbou s označením „SM, Přepere Rien Turnov – přeložka VN 35 kW“.

Na základě těchto zjištění pak žalobkyně změnilly žalobu tak, že podle geometrického plánu č. 605-24/2020 zpracovatele Geodézie Krkonoše s.r.o. požadovaly z pozemku p. č. 284/6 oddělené části tak, jak jsou vymezené ve výrocih I. a II. rozsudku, resp. zmíněné i v prvním odstavci odůvodnění. Postupovaly tak se záměrem upustit od požadavku na nahrazení projevu vůle

Shodu s prvopisem potvrzuje Alexandra Pelcová

k převodu té části pozemku, která je přímo dotčena omezením veřejně prospěšné stavby dle platné územní dokumentace. Tato plocha, resp. část pozemku, byla geometrickým plánem ztotožněna s novým pozemkem p. č. 284/23, dotčení veřejně prospěšnou stavbou prokázala i zpráva MěÚ Turnov z 1. 7. 2020, ohledně tohoto pozemku proto žalobkyně po změně žaloby o nahrazení projevu vůle vůbec neusilovaly, stejně tak jako o pozemek p. č. 284/24.

Podle údajů z územně plánovací dokumentace obce Přepere (č. l. 480-481) a zprávy MěÚ Turnov – odboru rozvoje města z 1. 7. 2020 (č. l. 733) soud zjistil, že aktuálně platný územní plán obce Přepere nabyt účinnosti 26. 11. 2011. Ve vztahu k žalobkyněmi požadovaným částem stávajícího pozemku p. č. 284/6 jsou do druhu plochy zastavitelná (VS – plochy výrobní a skladování Z 17) zahrnuty předmětným geometrickým plánem odměřené nové pozemky p. č. 284/6 a 284/20, kdežto v plochách zemědělských s druhem nezastavitelné jsou zařazeny nově vytvořené p. č. 284/19 a 284/21 (u poslední jmenované zasahuje na východní část pozemku územní rezerva R 2 pro plochu DS – plochy dopravní infrastruktury silnicí, ochrana výhledové trasy koridoru severní varianty komunikace R 35/S 5. Konečně nově oddělený pozemek p. č. 284/22 je veden v plochách smíšených nezastavitelných a bez jakéhokoli omezení. Z obsahu znaleckého posudku č. 10982-142-2020 zpracovatele Ing. Tomíčka ohledně ocenění pozemků vyčleněných z původního pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere na pozemky 284/6 o výměře 23 032 m² a pozemky p. č. 284/19, 284/20, 284/21 a 284/22 soud zjistil, že podle znalce se dle skutečností jedná o pozemky zemědělsky využívané, na pozemku p. č. 284/20 se nacházejí porosty.

Výše uvedená zjištění ze stanoviska MěÚ Turnov, odboru rozvoje města tedy nepředstavují výluky v převoditelnosti dle § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 503/2012 Sb. ohledně následujících pozemků - p. č. 284/6 o výměře 23 032 m² (převodu nebrání ani zařazení do Z17 - „plochy výroby a skladování“), p. č. 284/19, p. č. 284/20 (převodu nebrání ani zařazení do Z17 - „plochy výroby a skladování“ a p. č. 284/22 (převodu nebrání ani zařazení do „ploch smíšených nezastavitelných“ dle platného ÚP obce Přepere).

U nově vzniklého pozemku č. 284/21 však soud vyhodnotil, že pozemek je k převodu nevhodný – pro zjevnou budoucí souvislost s veřejně prospěšnou stavbou dopravní infrastruktury na části původního pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova, a to dle výše uvedeného geometrického plánu p. č. 284/23 (viz stanovisko MěÚ Turnov, odboru rozvoje města, podle něhož *na východní část pozemku p. č. 284/21 zasahuje územní rezerva pro plochu dopravní infrastruktury – silniční (ochrana výhledové trasy koridoru severní varianty komunikace R35/S5)*). Žaloba o tento pozemek proto byla zmínuta, byť nejde o výslovnou výluky z převoditelnosti dle § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 503/2012 Sb.

34. S odkazem na shodná skutková tvrzení účastníků uváděná v odstavci 3 odůvodnění soud připomíná, že výše **uspokojení restitučního nároku každé z žalobkyň činí ve vztahu k pozemkům, ohledně nichž bylo v žalobě výrokem I vyhověno, celkem 393 178,60 Kč.**
35. Při rozhodování o právu na náhradu nákladů řízení vzal soud v úvahu ust. § 142 odst. 1 o. s. ř., který pro toto právo zakotvuje základní zásadu úspěšnosti ve věci, neboť stanoví, že účastníku, který měl ve věci plný úspěch, přizná soud náhradu nákladů potřebných k účelnému uplatňování nebo bránění práva proti účastníku, který ve věci úspěch neměl. V projednávané věci byly žalobkyně v řízení převážně úspěšné v jeho jedné z nejzásadnějších sporných skutkových otázek, totiž, ve výši restitučního nároku (i podle *znaleckého posudku žalované představuje původní restituční nárok každé z žalobkyň nejméně 620 635,39 Kč* oproti žalovanou dlouhodobě evidované výši 60 868,97 Kč). Na druhé straně v průběhu řízení uplatnily žalobkyně požadavek na převod náhradních pozemků také k řadě pozemků, ohledně nichž byla žaloba zamítnuta – viz výrok II, přičemž skutkové důvody byly ze strany žalované prezentovány de facto v průběhu celého řízení. Množství pozemků, ohledně kterých byla žaloba zamítnuta, přitom převažuje nad počtem pozemků, kterých se týká vyhovující část rozhodnutí. Vzhledem k tomu proto soud vyhodnotil rovnocennou míru úspěchu i neúspěchu účastníků ve věci a právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal žádné z účastnic.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do 15 dnů ode dne jeho doručení odvolání ke Krajskému soudu v Hradci Králové prostřednictvím soudu podepsaného, a to v případě listinné podoby ve dvojitěm vyhotovení.

Semily 17. srpna 2020

Mgr. Pavla Erlebachová v. r.,
soudkyně

100191/2019

VÝKAZ DOSAVADNÍHO A NOVÉHO STAVU ÚDAJŮ KATASTRU NEMOVITOSTÍ

Dosavadní stav					Nový stav													
Označení pozemku parc. číslem	Výměra parcely			Druh pozemku Způsob využití	Označení pozemku parc. číslem	Výměra parcely			Druh pozemku Způsob využití	Typ stavby Způsob využití	Způsob určení výměr	Porovnání se stavem evidence právních vztahů						
	ha	m ²				ha	m ²					Díl přechází z pozemku označeného v katastru nemovitostí	číslo listu vlastnictví	výměra dílu		Označení dílu		
284/6	6	01	39	orná půda	284/6	2	30	32	orná půda									
					284/19		38	16	orná půda	2	284/6	10002		38	16			
					284/20		68	72	orná půda	0	284/6	10002		68	72			
					284/21	1	12	25	orná půda	0	284/6	10002	1	12	25			
					284/22		84	64	orná půda	0	284/6	10002		84	64			
					284/23		40	51	orná půda	0	284/6	10002		40	51			
					284/24		26	79	orná půda	0	284/6	10002		26	79			
	6	01	39			6	01	39										

Výkaz údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách (BPEJ) k parcelám nového stavu

Parcelní číslo podle		Kód BPEJ	Výměra		BPEJ na dílu parcely	Parcelní číslo podle		Kód BPEJ	Výměra		BPEJ na dílu parcely
katastru nemovitostí	zjednodušené evidence		ha	m ²		katastru nemovitostí	zjednodušené evidence		ha	m ²	
284/6		51400	2	01 66		284/22		51400	6	14	
		54300		28 68				54300	78	50	
284/19		51400		38 16		284/23		51400	40	43	
284/20		51400		68 72				54300	8		
284/21		51400	1	12 25		284/24		51400	26	79	

GEOMETRICKÝ PLÁN

pro průběh hranice určené soudem

Vyhovitel: **GEODÉZIE KRKONOŠE s.r.o**
Herrachov čp.599
středisko Jilemnice, Komenského 56

Číslo plánu: 805-24/2020

Okres: Semily

Obec: Přepeře

Katastrální území: Přepeře u Turnova

Mapový list: DKM Turnov 4-7/21, 4-7/12

Dosavadním vlastníkům pozemků byla poskytnuta možnost seznámit se v terénu s průběhem navrhovaných nových hranic, které byly označeny předepsaným způsobem:

viz seznam souřadnic

Geometrický plán ověřil úředně oprávněný zeměměřičský inženýr:

Jméno, příjmení: Ing. Josef Erben

Číslo položky seznamu úředně oprávněných zeměměřičských inženýrů: 1595/96

Dne: 25.3.2020 Číslo: 50/2020

Náležitosti a přávanosti odpovídá právní předpisům.

Katastrální úřad souhlasí s očíslováním parcel.

KÚ pro Liberecký kraj
KP Semily
Vlasta Zemanová
PGP-356/2020-608
2020.04.01 06:47:21 CEST

Stejnopis ověřil úředně oprávněný zeměměřičský inženýr:

Jméno, příjmení: Ing. Josef Erben

Číslo položky seznamu úředně oprávněných zeměměřičských inženýrů: 1595/96

Dne: 1.4.2020 Číslo: 50/2020

Tento stejnopis odpovídá geometrickému plánu v elektronické podobě uloženému v dokum. části katastrálního úřadu.

Ověření stejnopisu geometrického plánu v listinné podobě

SEZNAM SOUŘADNIC (S-JTSK)

číslo bodu	Souřadnice pro zápis do KN		kód kvality	Souřadnice určené měřením		Poznámka
	Y	X		Y	X	
157-38	686 328,39	994 467,80	3			betonový sloupek plotu
158-26	686 023,98	994 389,34	3			kovový sloupek plotu
158-27	685 948,23	994 389,99	3			kovový sloupek plotu
182-257	686 299,14	994 323,41	4			kolík
298-297	686 324,91	994 348,67	8			kolík
298-300	686 326,05	994 387,74	8			kolík
298-511	685 927,64	994 437,56	8			kolík
298-517	685 925,15	994 358,31	8			kolík
414-12	686 189,81	994 326,88	3			plastový hraniční znak-původní
527-1	686 229,04	994 378,25	3			dočasně-kolík
527-2	686 166,99	994 378,58	3			dočasně-kolík
527-3	686 169,76	994 388,57	3			dočasně-kolík
527-4	686 231,71	994 388,24	3			dočasně-kolík
1	686 325,76	994 377,74	8			dočasně-kolík
2	686 023,84	994 379,34	3			dočasně-kolík
3	685 947,90	994 379,99	3			dočasně-kolík
4	685 936,20	994 383,53	3			dočasně-kolík
5	685 928,19	994 391,30	8			dočasně-kolík
6	685 939,96	994 392,77	3			dočasně-kolík
7	685 932,74	994 398,70	3			dočasně-kolík
8	685 928,20	994 406,86	3			dočasně-kolík
9	685 928,95	994 415,52	8			dočasně-kolík
10	686 275,48	994 324,16	4			plastový hraniční znak
11	686 275,65	994 378,00	3			dočasně-kolík

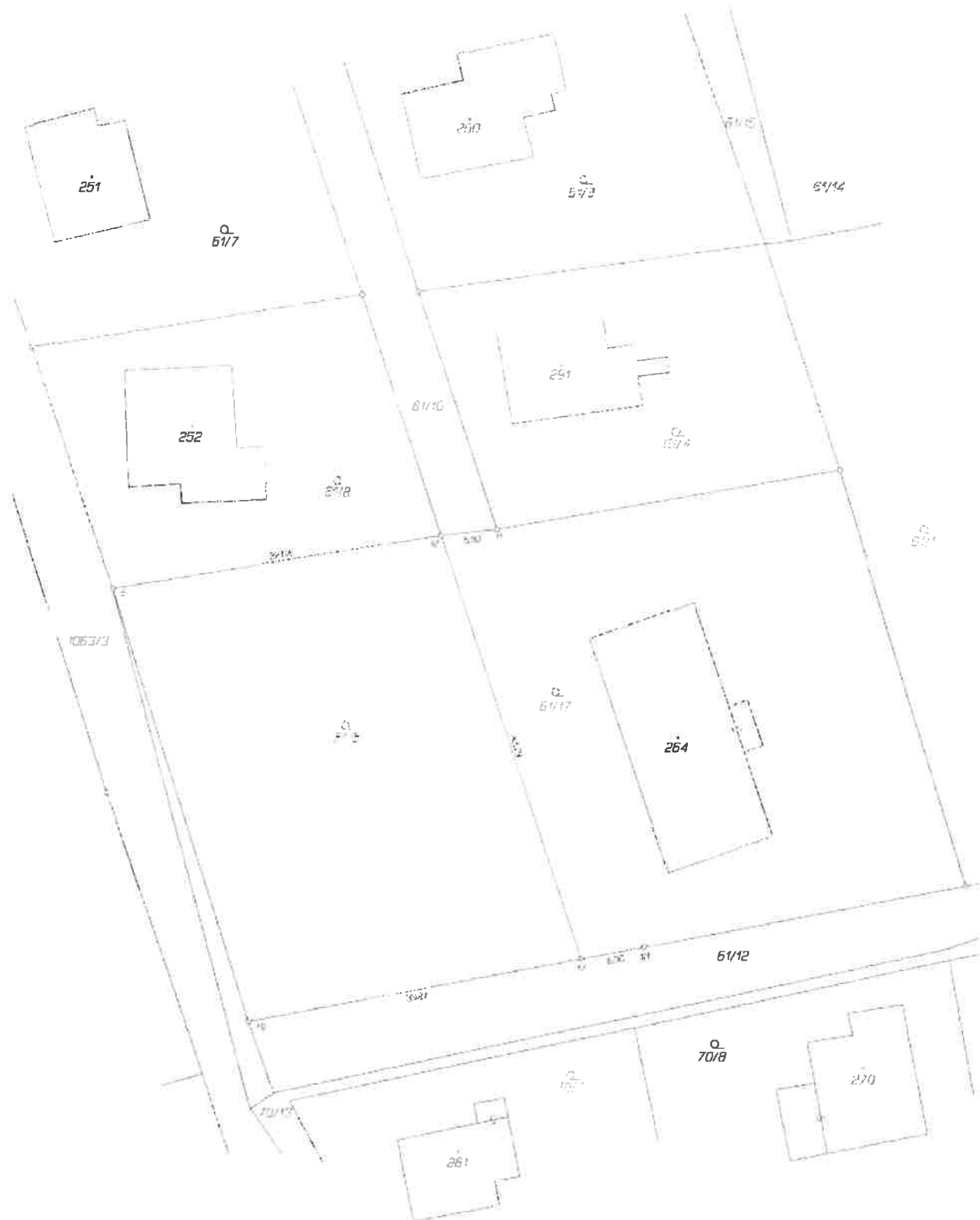
106147/2019

VÝKAZ DOSAVIDNÍHO A NOVÉHO STAVU ÚDAJŮ KATASTRU NEMOVITOSTÍ														
Dosavidní stav				Nový stav										
Označení pozemku parc. číselm	Výměra parcely		Druh pozemku Způsob využití	Označení pozemku parc. číselm	Výměra parcely		Druh pozemku Způsob využití	Typ stavby Způsob využití	Způsob určení výměry	Porovnání se stavem evidence právních vztahů				
	ha	m ²			ha	m ²				Číslo přechází z pozemku označeného v katastru nemovitostí	Číslo listu vlastnictví	Výměra dílu		Označení dílu
		ha	m ²			ha	m ²			ha	m ²			
61/5	27	91	zahrada	61/5 61/17	14 13	17 74	zahrada zahrada		0 0	61/5	10002	13	74	
	27	91			27	91								

Výkaz údajů o bonitovaných půdně ekologických jednotkách (BPEJ) k parcelám nového stavu											
Parcelní číslo podle		Kód BPEJ	Výměra		BPEJ na dílu parcely	Parcelní číslo podle		Kód BPEJ	Výměra		BPEJ na dílu parcely
katastru nemovitostí	zjednodušené evidence		ha	m ²		katastru nemovitostí	zjednodušené evidence		ha	m ²	
61/5		55111	14	17							
61/17		55111	13	74							

GEOMETRICKÝ PLÁN pro rozdělení pozemku	Geometrický plán vyřídil a řídil: Ing. Jaroslav Havránek		Státně ověřil a řídil: Ing. Jaroslav Havránek				
	Jméno, příjmení:	Ing. Jaroslav Havránek		Jméno, příjmení:	Ing. Jaroslav Havránek		
	Číslo položky seznamu úředně oprávněných zeměměřičských inženýrů:	764/95		Číslo položky seznamu úředně oprávněných zeměměřičských inženýrů:	764/95		
	Dne:	7. ledna 2019	Dne:	4/2019	Dne:	21. ledna 2019	Dne:
Vyhodovitel: Geodézie Český Raj s.r.o. Náchodská 213/2 Semily 513 01 www.geodzieceskyraj.cz		Katastrální úřad souhlasí s odsouhlasením parcel.		Tento státně ověřený geometrický plán v elektronické podobě je účinný v dokumentaci územního úřadu.			
Číslo příjmu: 531-178/2019	KÚ pro Liberecký kraj KP Semily Ing. Michal Opluštil PGP-0019/2019-608 2019.01.21 09:02:49 CET		Děkan státního zeměměřičského úřadu v liberecké podobě.				
Okres: Semily							
Obec: Všeh							
Kat. území: Všeh							
Mapový list: V.S. IX-08-20							
Dosavidní vlastníkům pozemků byla poskytnuta možnost seznámit se v terénu a prohlédnout navrhované nové črty, které byly státně ověřeny způsobem viz seznam souřadnic							

10C 149/2019

Seznam souřadnic (S-JTSK)
Číslo bodu Souřadnice pro zjele do KN

	Y	X	Kód kv.	Poznámka
k.o. Všet (787256)				
6	587774.98	997447.02	8	přv. bet. sloupek
11	587737.32	997441.15	8	roh podzemníky
12	587742.77	997441.76	3	přv. bet. sloupek
17	587729.03	997483.28	8	mezitř. plastový
18	587722.83	997482.11	8	barva na obrubě
19	587761.71	997489.48	9	označen dotlesně-barva

Toto rozhodnutí nabylo ve výroku I. pouze v části dle čl. 874 právní moci dne 10.06.2021, ve výroku II. právní moci dne 19.11.2020. Připojení doložky provedla Jana Krystanová dne 29.06.2021.

Jana Krystanová
Digitálně podepsal Jana Krystanová
Datum: 2021.06.29 07:34:42 +02'00'

Toto rozhodnutí nabylo právní moci:
výrok ..... dne 10. 6. 2021
výrok ..... dne .....
a je vykonatelné dnem .....

V Hradci Králové
dne 15. 6. 2021

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Moravce a soudkyň JUDr. Miluše Krejzlíkové a Mgr. Miroslavy Lanžhotské ve věci

žalobkyní: a) **Vivian Urban**, narozená dne 14. 7. 1959
bytem 23325 A Via Linda, Mission Viejo, 92691 California, Spojené státy americké
b) **Vanessa Grant**, narozená dne 17. 12. 1956
bytem Paseo Cevera, San Diego, 92691 California, Spojené státy americké
obě zastoupené advokátem Mgr. Martinem Mládkem
sídlem Ostrovní 2064/5, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Česká republika - Státní pozemkový úřad**, IČO 01312774
sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3
zastoupená advokátem JUDr. Janem Brodcem, LL.M., Ph.D.
sídlem Rubešova 162/8, 120 00 Praha 2

o nahrazení projevu vůle

k odvolání účastníků proti rozsudku Okresního soudu v Semilech ze dne 17. 8. 2020
č. j. 10 C 141/2018-782

takto:

- I. Rozsudek okresního soudu se v části výroku I, týkající se nahrazení projevu vůle ve vztahu k pozemkům p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších a p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou, a v části výroku II, týkající se nahrazení projevu vůle ve vztahu k části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepeře u Turnova, oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020,

vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s. r. o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku, a v němž je tato část označena jako p. č. 284/21 o výměře 11 225 m², **potvrzuje**.

- II. V části výroku I, týkající se nahrazení projevu vůle ve vztahu k části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova, oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020, vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s. r. o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku, a v němž jsou tyto části označeny jako p. č. 284/6 o výměře 23 032 m², p. č. 284/19 o výměře 3 816 m², p. č. 284/20 o výměře 6 872 m² a p. č. 284/22 o výměře 8 464 m², **se rozsudek okresního soudu mění tak, že se žaloba zamítá.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení před okresním ani před krajským soudem.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem okresní soud nahradil projev vůle žalované uzavřít s žalobkyněmi smlouvu o bezúplatném převodu pozemků p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších, p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou a části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova, a to oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020 vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s. r. o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku a v němž jsou tyto části označeny jako p. č. 284/6 o výměře 23 032 m², p. č. 284/19 o výměře 3 816 m², p. č. 284/20 o výměře 6 872 m² a p. č. 284/22 o výměře 8 464 m² (výrok I). Žalobu o nahrazení projevu vůle žalované ohledně pozemků p. č. 642/1, p. č. 642/2, p. č. 641/2, p. č. 982 a p. č. 983 v k. ú. Troskovic, p. č. 228 v k. ú. Holenice, části pozemku p. č. 61/5 v k. ú. Všeň, a to oddělené geometrickým plánem č. 531-178/2018 vypracovaným společností Geodézie Český ráj s. r. o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku a v němž je tato část označena jako p. č. 61/5 o výměře 1 417 m², a části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova, a to oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020 vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s. r. o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku a v němž je tato část označena jako p. č. 284/21 o výměře 11 225 m², zamítl (výrok II). Žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok III).
2. Žalobkyně tvrdily, že jsou oprávněnými osobami k uplatňování restitučních nároků podle zákona o půdě, neboť rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy – Pozemkového úřadu ze dne 24. 11. 1998 zn. PÚ 9573/93/1, ze dne 5. 3. 1999 zn. PÚ 489/99, ze dne 12. 3. 1999 zn. PÚ 577/99, ze dne 20. 4. 1999 zn. PÚ 891/99, ze dne 18. 1. 2000 zn. PÚ 1011/98, ze dne 7. 3. 2000 zn. PÚ 577/99/1, ze dne 19. 9. 2000 zn. PÚ 2319/00, ze dne 19. 9. 2000 zn. PÚ 996/00, ze dne 14. 12. 2000 zn. PÚ 2137/00, ze dne 9. 7. 2001 zn. PÚ 1715/01, ze dne 9. 7. 2001 zn. PÚ 1864/01 a ze dne 6. 3. 2002 zn. PÚ 220/02 a rozhodnutím Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha ze dne 15. 11. 2011 č. j. PÚ 674/11 bylo rozhodnuto o jejich nároku na vydání pozemků v nich uvedených tak, že nejsou vlastníkem těchto pozemků (resp. že nejsou spoluvlastníkem podílů na pozemcích uvedených v těchto rozhodnutích). Dovozovaly, že jim vznikl nárok na náhradní pozemky za pozemky, které jim nebyly vydány. Tvrdily, že jejich právní předchůdce Jiří Urban, narozený 16. 7. 1919 a zeměl 1. 5. 1994, uplatnil vůči žalované restituční nárok již v roce 1992, žalovaná o něm však rozhodovala po dobu 19 let a po celou dobu evidovala nárok každé z žalobkyň v nesprávné výši pouhých 60 869 Kč, z čehož po částečném finančním uspokojení ve výši 56 958 Kč eviduje jejich nárok v nesprávné výši 3 911 Kč pro každou z nich. Žalobkyně byly ze strany Spolku pro ochranu zájmů restituentů upozorněny, že žalovaná dlouhodobě porušuje zákonnou povinnost evidovat nároky restituentů ve správné výši a tyto nároky mnohonásobně podhodnocuje. Nechaly si tedy zpracovat znalecký posudek č. 498/6/2018 ze dne 18. 5. 2018 znalkyň doc. Ing. Renátou Schneiderovou Heralovou, Ph.D., která ocenila jejich restituční nárok tak, že po započtení částečné finanční úhrady 56 958 Kč činí nárok 738 774 Kč pro každou z nich. Jejich restituční nárok není dosud uspokojen. Přihlásily se do

veřejné nabídky, aby alespoň částečně uspokojily svůj nárok, avšak žalovaná odmítla opravu ocenění jejich nároku a jejich přihlášky ze dne 23. 4. 2018 a ze dne 12. 6. 2018 do veřejné nabídky zneplatnila z důvodu nedostatečné výše jejich restitučního nároku. Odkazovaly na judikaturu Nejvyššího soudu ČR a Ústavního soudu s tím, že jsou oprávněny domáhat se převodu i mimo veřejnou nabídku, a to podáním žaloby o nahrazení projevu vůle, neboť žalovaná vůči nim postupovala liknavě, jejich nárok nebyl dlouhodobě řešen a uspokojen. Žalovaná jejich nárok nesprávně oceňuje, takže nemohou aktivně řešit svoji náhradu za nevydané pozemky způsobem účasti ve veřejných nabídkách pozemků žalované, což považují za její libovůli či svévoli. Domáhají se tedy žalobou převodu pozemků, které jsou ve vlastnictví státu a ve správě žalované.

3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby. Nesouhlasila s tím, že by se vůči žalobkyním chovala liknavě či svévolně. Zdůraznila, že žalobkyně byly po dlouhou řadu let neaktivní, neúčastnily se veřejných nabídek, zcela pasivní byly po dobu téměř 7 let od vydání posledního rozhodnutí žalované v roce 2011. Ocenění jejich nároku bylo z její strany provedeno správně, většina nároku byla oceněna před více než 10 lety a žalobkyně přijaly finanční plnění, přičemž kromě nároku ve výši 3 910,65 Kč pro každou z nich došlo již k vypořádání jejich restitučního nároku. Jejich snaha o přecenění restitučního nároku těsně před podáním žaloby je účelovou záležitostí. Namítla též promlčení nároku žalobkyň na přecenění restitučního nároku. Vnesla námítky i ohledně vhodnosti převodu pozemků.
4. Okresní soud uvedl, že mezi účastníky bylo nesporné, že žalovaná je vlastníkem a Státní pozemkový úřad má příslušnost hospodařit s majetkem státu ve vztahu ke všem v řízení žalobkyněmi požadovaným náhradním pozemkům. Žalobkyně jsou oprávněnými osobami dle § 4 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. jako dědičky původní oprávněné osoby – Jiřího Urbana (nar. 16. 7. 1919), který v zákonné lhůtě uplatnil restituční nárok, zemřel v průběhu restitučního řízení dne 1. 5. 1994, přičemž dědické právo žalobkyň bylo podloženo usnesením Obvodního soudu pro Prahu 10 sp. zn. 27 D 542/95 ze dne 29. 7. 1996, pravomocným ke dni 9. 9. 1996. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 24. 11. 1998 zn. PÚ 9573/93/1 bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky pozemků dle PK části p. č. 2723 o výměře 5 478 m² (dle KN částí p. č. 2724, 2723/6, 2723/5, 2723/2, 3397/5, 2723/8 a celé 2723/4), dle PK části p. č. 2723 o výměře 937 m² (podíl každé z žalobkyň 1/140) v k. ú. Michle. Pozemky nebylo možno vydat pro omezení uvedená v § 11 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona o půdě a žalobkyním za ně náleží náhrady pozemků dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 5. 3. 1999 zn. PÚ 489/99 (podíl každé z žalobkyň 1/8) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky ideální 1/2 části pozemku dle PK p. č. 44 o výměře 456 m² (dle KN p. č. 671/1 a 735/1) v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemky nebylo možno vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. c/ zákona o půdě a žalobkyním za ně příslušela náhrada dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 12. 3. 1999 zn. PÚ 577/99 (podíl každé z žalobkyň 1/40) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky dle PK části pozemků p. č. 58, 151/1, 388, 394, 395, 300/1, 347, 485, celé parcely p. č. 148/1 – 4 450 m² (dle KN celá p. č. 682, část p. č. 701/21 a 701/3), částí p. č. 105/1, 419/1, 419/2, 68, 96, celé parcely p. č. 153, částí p. č. 306, 307/1, 314, 346/1, 303, 304, 152, 393, 301, 309, 449, 86/1, 98, 100, 102/1, 103/1, celé parcely č. 109/8 a částí p. č. 392 v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemky nebylo možno vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a/, c/ a e/ zákona o půdě a žalobkyním tak za ně náleží náhrady pozemků dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 20. 4. 1999 zn. PÚ 891/99 (podíl každé z žalobkyň 1/20) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky pozemku dle PK část p. č. 317/1 o výměře 12 403 m² v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemek nebylo možno vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. c/ zákona o půdě a žalobkyním za něj náleží náhrady pozemků dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím

Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 18. 1. 2000 zn. PÚ 1011/98 (podíl každé z žalobkyň 1/20) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky pozemků dle PK části p. č. 178 a p. č. 180 v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemky nebylo možno vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. c/ zákona o půdě a žalobkyním za ně náleží náhrady dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 7. 3. 2000 zn. PÚ 577/99/1 (podíl každé z žalobkyň 1/40) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky pozemků dle PK části pozemků p. č. 58, 151/1, 388, 394, 395, 300/1, 347, 485, celé p. č. 148/1 – 4 450 m² (dle KN celá p. č. 682, část p. č. 701/21 a 701/3), p. č. 105/1, 419/1, 419/2, 68, 96, celé p. č. 153, části pozemků p. č. 306, 307/1, 314, 346/1, 303, 304, 152, 393, 301, 309, 449, 86/1, 98, 100, 102/1, 103/1, 392 a celé p. č. 109/8 v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemky nebylo možno vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona o půdě a žalobkyním za ně přísluší náhrada dle § 11 odst. 2, § 16, příp. § 17 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 19. 9. 2000 zn. PÚ 2319/00 (podíl každé z žalobkyň 1/20) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky ideálních 6/10 pozemku dle PK p. č. 16 s hospodářským stavením č. p. 18 v k. ú. Dolní Měcholupy. Za pozemek jim přísluší náhrada dle § 11 odst. 2, příp. § 16 či § 17 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 19. 9. 2000 zn. PÚ 996/00 (podíl každé z žalobkyň 1/40) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky ideální 1/2 dle PK části p. č. 129/1 v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemek nebylo možno vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona o půdě a žalobkyním za něj přísluší náhrada dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 14. 12. 2000 zn. PÚ 2137/00 (podíl každé z žalobkyň 1/40) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky pozemků dle PK p. č. 811, 812, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 842, 843, 844, 845, 846 a 847 v k. ú. Michle. Pozemky nebylo možno vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona o půdě a žalobkyním za ně přísluší náhrada dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 9. 7. 2001 zn. PÚ 1715/01 (podíl každé z žalobkyň 1/20) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky pozemků PK p. č. 471, 464, 459, 465, 458, 460/1, 475/1, 475/2 a 478/1 v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemky nebylo možno vydat pro omezení uvedená v § 11 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona o půdě a žalobkyním za ně přísluší náhrada dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 9. 7. 2001 zn. PÚ 1864/01 (podíl každé z žalobkyň 1/20) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky pozemků PK části p. č. 19, 98 a 324 v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemky nebylo možno vydat pro omezení uvedená v § 11 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona o půdě a žalobkyním za ně přísluší náhrada dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy ze dne 6. 3. 2002 zn. PÚ 220/02 (podíl každé z žalobkyň 1/140) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky ve vztahu k ideálnímu podílu 3/7 nemovitostí v k. ú. Michle – dle PK část p. č. 1937, celá parcela p. č. 2075, části parcel č. 2074, p. č. 2073, 2072, 2069, 2068, 2067, celku parcel č. 2525, p. č. 2013, 2064, 2076, 2100, 2111, 2114, 2117, 2742, 2760, 2714, 2744 v k. ú. Vršovice dle PK část p. č. 2316/1 a celé parcely č. 2312. Pozemky nebylo možno vydat pro omezení uvedená v § 11 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona o půdě a žalobkyním za ně přísluší náhrada dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Rozhodnutím Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha ze dne 15. 11. 2011 č. j. PÚ 674/11 (podíl každé z žalobkyň 1/20) bylo rozhodnuto, že žalobkyně nejsou vlastníky dle PK část p. č. 176 (3 485 m²) v k. ú. Dolní Měcholupy. Pozemek nebylo možno vydat pro překážky dle § 11 odst. 1 písm. a/ a c/ zákona o půdě a žalobkyním za něj přísluší náhrada dle § 11 odst. 2, § 17, příp. § 16 zákona o půdě. Mezi účastníky bylo též nesporné, že žalovaná dlouhodobě eviduje výši restitučních nároků žalobkyň dle shora uvedených rozhodnutí o nevydání pozemků u každé z žalobkyň jen částkou 60 868,97 Kč, přičemž žalobkyně obdržely finanční náhradu k uspokojení restitučního nároku zatím pouze ve výši každá 56 958,32 Kč. Žalobkyně jsou státními

príslušníky ČR, avšak nežijí v ČR. Cena pozemků, ohledně nichž bylo žalobě výrokem I vyhověno, činí dle nesporného tvrzení účastníků 148 162 Kč u pozemku p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších, 5 522 Kč u pozemku p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou, 414 576 Kč u části odděleného pozemku p. č. 284/6 (23 032 m²) v k. ú. Přepere u Turnova, 32 245,20 Kč u odděleného pozemku p. č. 284/19 v k. ú. Přepere u Turnova, 123 696 Kč u odděleného pozemku p. č. 284/20 v k. ú. Přepere u Turnova a 62 156 Kč u odděleného pozemku p. č. 284/22 v k. ú. Přepere u Turnova. Mezi účastníky je tedy nesporné, že výše ceny náhradních pozemků, které byly rozhodnutím okresního soudu žalobkyním přisouzeny, tudíž i výše takto uspokojeného restitučního nároku činí dohromady 786 357,20 Kč, tzn. pro každou z žalobkyň 393 178,60 Kč. Ocenění pozemků v k. ú. Všeň a v k. ú. Přepere u Turnova, a to oddělených částí z p. č. 61/5 v k. ú. Všeň a oddělené části p. č. 284/21 v k. ú. Přepere u Turnova, ohledně nichž byla v konečném rozhodnutí žaloba zamítnuta, činí 28 774,40 Kč a 94 851,25 Kč.

5. Při posouzení charakteru pozemků v k. ú. Dolní Měcholupy, k. ú. Michle a k. ú. Vršovice (ohledně nichž bylo rozhodnuto o jejich nevydání žalobkyním) v době jejich přechodu na stát vyšel okresní soud ze sdělení Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy ze dne 19. 6. 2018 č. j. 6743/2018. Dle znaleckého posudku předloženého žalobkyněmi zpracovaného znalkyní doc. Ing. Renátou Schneiderovou Heralovou, Ph.D., ze dne 18. 5. 2018 č. 498/6/2018 znalkyně určila administrativní cenu nemovitostí, a to všech pozemků uvedených v rozhodnutích o nevydání pozemků (a to i žalobkyním). Znalkyně vycházela z podkladů o přechodu vlastnického práva k odňatým pozemkům na stát, když k tomu došlo ke dni 9. 12. 1949 (trhová smlouva uložená k uzavření rozsudkem pro zmeškání Krajského soudu v Praze zn. Ck XXX 136/49 ze dne 9. 12. 1949), ke dni 1. 1. 1950 (výměry Ministerstva zemědělství v Praze ze dne 9. 12. 1949, č. 59657/49-IX/B-21 a ze dne 27. 1. 1950 č. 3.3060/50-IX/B-22), ke dni 1. 12. 1952 (výměr Ministerstva paliv a energetiky z 1. 12. 1952 č. 355), ke dni 22. 4. 1953 (usnesení Lidového soudu trestního v Praze o propadnutí majetku Jiřího Urbana ze dne 22. 4. 1953 č. j. 8/a Nt 533/53), ke dni 13. 2. 1964 (usnesení Státního notářství Praha-východ ze dne 24. 6. 1966 č. j. D 441/65-67 ohledně dědictví po Marii Urbanové). Ve vztahu k posouzení charakteru odňatých pozemků ke dni jejich odnětí vycházela znalkyně ze zdrojů Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy, kde byla dohledána územně plánovací dokumentace regulující území v době přechodu vlastnického práva, ortofotografické letecké snímky Prahy zachycující lokalizaci a podobu nové výstavby v období mezi lety 1945 až 1953 a 1953 až 1957, využila veškeré dobové podklady, které se podařilo získat od Archivu Magistrátu hlavního města Prahy, jakož i od Institutu plánování a rozvoje hlavního města Prahy. Vycházela tedy ze všech návrhů přehledných regulačních a zastavovacích plánů, z legendy k přehledným regulačním a zastavovacím plánům hlavního města Prahy z listopadu 1930, z ortofotografických leteckých snímků zachycujících postup výstavby v k. ú. Dolní Měcholupy v letech 1953, jakož i v k. ú. Michle a k. ú. Vršovice v letech 1953 až 1975 – oboje v souladu s regulačním plánem. V úvahu vzala i obsah jednotlivých titulů, na základě kterých přešlo vlastnické právo na stát, jakož i územního rozhodnutí Odboru výstavby a vodního hospodářství rady ÚNV hlavního města Prahy ze dne 24. 8. 1959 č. j. Výst/11-14734/1959, zápisu z jednání mezi KNV Praha, ČSSS a Jaroslavem Urbanem o vyvlastnění ze dne 20. 9. 1950. Nevydané části odňatých pozemků byly individuálně ohodnoceny v části IV znaleckého posudku, a to podle § 14 vyhlášky č. 182/1988 Sb., ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb., tedy zejména tak, že cena jednoho m² pozemku nebo jeho části určeného pro stavbu nebo ke zřízení zahrady nebo pozemku vedeného v evidenci nemovitostí jako zastavěná plocha a nádvoří, zahrada v hlavním městě Praze činí 250 Kč. Parcely nebo části parcel, které nebyly dle regulačních plánů určeny k zastavění, byly oceněny jako zemědělská půda dle § 14 odst. 3 vyhl. č. 182/1988 Sb. cenou 3 Kč/m². Celková cena nevydaných pozemků byla znalkyní stanovena na 24 173 898 Kč. Při zohlednění jednotlivých ideálních podílů žalobkyň tak, jak byly

uvedeny v dílčích rozhodnutích o nevydání jednotlivých pozemků, pak z uvedené částky přísluší na ocenění jejich restitučních nároků ze všech zmíněných rozhodnutí hodnota 795 731,71 Kč pro každou z žalobkyň. Žalovaná v průběhu řízení nechala zpracovat ke znaleckému posudku žalobkyň oponentní posudek znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a. s., č. 3319-99/2019, ze dne 31. 7. 2019, který se zabýval shodnou otázkou jako znalecký posudek žalobkyň, tj. oceněním nevydaných pozemků dle restitučních rozhodnutí uvedených v odst. 3 odůvodnění rozsudku okresního soudu, a to taktéž dle vyhlášky č. 182/1988 Sb. ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb. – ocenění ve stavu ke dni odnětí pozemků státem. Dále se zabýval zhodnocením věcné správnosti a úplnosti znaleckého posudku žalobkyň. Znalecký posudek znaleckého ústavu ve vztahu k posouzení znaleckého posudku žalobkyň se vyjádřil kriticky pro oblast klasifikace konkrétních pozemků v rozčlenění na druh stavební a nestavební, neboť má za to, že tato byla provedena, sice na základě regulačních plánů, ale bez dodržení dobově platných definic stavebního pozemku. Podle znaleckého ústavu veškeré pozemky odňaté po roce 1959 byly takto znaleckým posudkem žalobkyň posuzovány na základě již neplatné územně plánovací dokumentace. Dále v posudku žalobkyň došlo k tomu, že při odměřování plochy částí pozemků v mapách jsou podloženy více mapovými listy, případně tyto přílohy jinak upraveny. Zdůrazněna byla absence aplikace srážek podle přílohy 7 oceňovací vyhlášky na jinak plošně použitou jednotkovou cenu stavebního pozemku 250 Kč/m². Znalecký ústav určil celkovou cenu odňatých a nevydaných pozemků na 15 575 186,66 Kč, z toho pro každou z žalobkyň i po zohlednění jejich ideálních podílů na částku 620 635,39 Kč. Okresní soud uvedl, že neprovedl navrhovaný důkaz výslechem zpracovatelů znaleckých posudků účastníků, neboť takový postup považoval za současného stavu řešení restitučních nároků žalobkyň za nadbytečný. Přes rozdíly uvedených znaleckých posudků (částečně odlišného určení výměr pozemků k pozemkům stavebním či nestavebním, k otázce aplikace srážek dle přílohy 7 vyhlášky, příp. k zohlednění dobové územně plánovací dokumentace k datu odnětí jednotlivých pozemků a k otázce platnosti a aplikovatelnosti dokumentace) je z obou znaleckých posudků zcela jednoznačné, že řada odňatých pozemků měla být žalovanou správně oceněna jako pozemky stavební a že ocenění restitučního nároku každé ze žalobkyň činí i dle znaleckého posudku žalované nejméně 620 635,39 Kč, resp. po odečtení poskytnutého finančního plnění 56 958,32 Kč jde o 563 676,68 Kč pro každou z nich. Jelikož hodnota náhradních pozemků, které byly rozsudkem každé z žalobkyň přisouzeny (tzn. 393 178,60 Kč), nedosahuje ani 70 % nejméně uvažovaného ocenění dosud neuspokojeného restitučního nároku každé z žalobkyň (tzn. 563 676,68 Kč), bylo nadbytečné řešit, zda skutkovému stavu odňatých pozemků ke dni přechodu na stát více koresponduje ocenění znaleckého posudku žalobkyň nebo znaleckého posudku žalované.

6. Okresní soud dospěl k závěru, že postup žalované při vydávání náhradních pozemků žalobkyním byl liknavý a svévolný. Žalobkyně, resp. jejich právní předchůdce Jiří Urban usilovali o uspokojení restitučního nároku od roku 1992. Samotné správní řízení dle zákona o půdě, jehož výsledkem bylo až v roce 2011 vydané poslední rozhodnutí č. j. PÚ 674/11, trvalo neúměrně dlouho. Poté o liknavosti a svévoli žalované vypovídá její přístup k ocenění restitučního nároku žalobkyň, v rámci čehož žalovaná dlouhodobě a setrvale zůstává na názoru o nutnosti ocenit nevydané pozemky jako pozemky zemědělské, byť ve vlastních rozhodnutích vyhodnotila tytéž pozemky jako určené k zástavbě a zastavěné (v čemž spatřila zákonný důvod jejich nevydání). Na tomto postoji žalovaná nezměnila nic ani v průběhu soudního řízení, ačkoli si sama nechala vypracovat oponentní znalecký posudek a uvedený postoj neopustila ani po závěrech tohoto oponentního znaleckého posudku, který rovněž po vyhodnocení charakteru řady odňatých pozemků coby stavebních určil celkovou vyšší restitučního nároku každé z žalobkyň mnohonásobně vyšší částkou 620 635,39 Kč, než kterou žalovaná dlouhodobě eviduje a v řízení prezentuje (tzn. 60 868,97 Kč, resp. ve zbývajících finančně neuspokojené části 3 911 Kč). Žalobkyně zažádaly o převod zemědělských

pozemků dle § 11a zákona o půdě, a to dne 23. 4. 2018 a dne 12. 6. 2018, avšak jejich požadavky byly zneplatněny, resp. nebylo jim vyhověno pro nedostatečnou výši restitučních nároků z pohledu žalované. Další obdobné žádosti o převod náhradních pozemků učinily žalobkyně také v průběhu projednávání tohoto soudního sporu, přičemž reakce žalované byla obdobná, tedy k žádostem se nepřihlíželo s ohledem na její názor, že žalobkyně nemají dostatečnou výši restitučních nároků. MVDr. Miloš Urban jako představitel rodiny Urbanových (včetně žalobkyň) se výzvou ze dne 18. 4. 2018 domáhal ocenění restitučního nároku rodiny Urbanových podle soudobé územně plánovací dokumentace, avšak bezvysledně. Při takovém přístupu žalované k ocenění nároku žalobkyň, a to byť tyto požádaly o přecenění nároku až v roce 2018, byla předem k neúspěchu odsouzena snaha žalobkyň domoci se náhradních pozemků v rámci veřejných nabídek. Z tohoto pohledu pak účast žalobkyň v takových nabídkách byla zbytečná i jako kritérium jejich aktivity pro posouzení oprávněnosti projednávané žaloby. Při takto vyhodnoceném liknavém přístupu žalované se žalobkyně jako oprávněné osoby mohou domáhat převodu konkrétních náhradních pozemků i bez předchozího zahrnutí těchto pozemků do veřejné nabídky. Výši celkového restitučního nároku žalobkyň stanovil okresní soud na nejméně 620 635,39 Kč u každé z žalobkyň a podle nesporného tvrzení účastníků bylo každé z žalobkyň v minulosti poskytnuto náhradní finanční plnění ve výši 56 958,32 Kč, proto výše dosud neuspokojeného restitučního nároku činí u každé z žalobkyň nejméně 563 676,68 Kč. Námitku žalované o promlčení nároku žalobkyň na přecenění restitučního nároku neshledal opodstatněnou. Uzavřel též, že pozemky uvedené ve výroku I rozsudku jsou vhodnými pozemky k vydání. Pokud jde o pozemek p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších, žalovaná výslovně uvedla, že u něj nejsou důvody nepřevoditelnosti a ani okresním soudem nebyly žádné takové důvody shledány. Jde o druh trvalého travního porostu se způsobem ochrany zemědělský půdní fond a tvoří jen ochranné pásmo národního parku (tj. nikoli přímo území národního parku tak, aby byl vyloučen z převodu podle § 6 odst. 1 písm. f/ zákona č. 503/2012 Sb. ve znění od 1. 11. 2019). Pokud jde o pozemek p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou, žalovaná též výslovně uvedla, že nejsou dány důvody jeho nepřevoditelnosti a nebyly shledány ani okresním soudem. Jde o druh pozemku trvalý travní porost, k pozemku se váže způsob ochrany zemědělský půdní fond a jen ochranné pásmo národního parku (tj. nikoli přímo území národního parku tak, aby byl pozemek vyloučen z převodu podle § 6 odst. 1 písm. f) zák. č. 503/2012 Sb. ve znění od 1. 11. 2019). Pokud jde o pozemek p. č. 284/6 v k. ú. Přepče u Turnova o celkové výměře 60 139 m², jde o ornou půdu a jeho převodu nebrání v katastru nemovitostí zaznamenané ochranné pásmo vodního zdroje 2. stupně. Ze sdělení Městského úřadu Turnov – stavebního úřadu ze dne 22. 8. 2018 však bylo zjištěno, že část tohoto pozemku je vyloučena z převodu dle § 6 odst. 1 písm. b/ zákona č. 503/2012 Sb. s ohledem na určení rozhodnutím o umístění stavby, případně územním souhlasem k zastavění veřejně prospěšnou stavbou s označením „SM, Přepče Rien Turnov – přeložka VN 35 kW“. Na základě těchto zjištění žalobkyně změnilly žalobu tak, že podle geometrického plánu č. 605-24/2020 zpracovatele Geodézie Krkonoše s. r. o. požadovaly z pozemku p. č. 284/6 oddělené části tak, jak jsou vymezeny ve výrocih I a II rozsudku. Upustily tedy od požadavku na nahrazení projevu vůle k převodu té části pozemku, která je přímo dotčena omezením veřejně prospěšné stavby dle platné územní dokumentace, resp. části pozemku, která byla geometrickým plánem ztotožněna s novým pozemkem p. č. 284/23 (dotčení veřejně prospěšnou stavbou) a pozemku p. č. 284/24. Podle údajů z územně plánovací dokumentace obce Přepče a zprávy Městského úřadu Turnov – odboru rozvoje města z 1. 7. 2020 aktuálně platný územní plán obce Přepče nabyt účinnosti 26. 11. 2011. Ve vztahu k žalobkyněmi požadovaným částem stávajícího pozemku p. č. 284/6 jsou do druhu plochy zastavitelná (VS – plochy výroby a skladování Z 17) zahrnuty předmětným geometrickým plánem odměřené nové pozemky p. č. 284/6 a p. č. 284/20, kdežto v plochách zemědělských s druhem nezastavitelné jsou zařazeny nově vytvořené p. č. 284/19 a p. č.

284/21 (u p. č. 284/21 zasahuje na východní část pozemku územní rezerva R 2 pro plochu DS – plochy dopravní infrastruktury silniční, ochrana výhledové trasy koridoru severní varianty komunikace R 35/S 5). Nově oddělený pozemek p. č. 284/22 je veden v plochách smíšených nezastavitelných a bez jakéhokoli omezení. Dle znaleckého posudku znalce Ing. Tomíčka č. 10982-142-2020 ohledně occnční pozemků vyčleněných z původního pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere na pozemky p. č. 284/6 o výměře 23 032 m² a pozemky p. č. 284/19, p. č. 284/20, p. č. 284/21 a p. č. 284/22 se ve skutečnosti jedná o pozemky zemědělsky využívané, na pozemku p. č. 284/20 se nacházejí porosty. Uvedená zjištění tedy nepředstavují vyluku z převoditelnosti dle § 6 odst. 1 písm. b) zák. č. 503/2012 Sb. ohledně pozemků p. č. 284/6 o výměře 23 032 m² (převodu nebrání ani zařazení do Z17 – plochy výroby a skladování), p. č. 284/19, p. č. 284/20 (převodu nebrání ani zařazení do Z17 – plochy výroby a skladování) a p. č. 284/22 (převodu nebrání ani zařazení do ploch smíšených nezastavitelných dle platného územního plánu obce Přepere). Pouze u nově vzniklého pozemku p. č. 284/21 okresní soud vyhodnotil, že pozemek je k převodu nevhodný pro zjevnou budoucí souvislost s veřejně prospěšnou stavbou dopravní infrastruktury na části původního pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova, a to dle uvedeného geometrického plánu p. č. 284/23 (dle stanoviska Městského úřadu Turnov, odboru rozvoje města, na východní část pozemku p. č. 284/21 zasahuje územní rezerva pro plochu dopravní infrastruktury silniční – ochrana výhledové trasy koridoru severní varianty komunikace R35/S5). Žaloba ohledně pozemku p. č. 284/21 tedy byla zmínuta, byť nejde o výslovnou vyluku z převoditelnosti dle § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 503/2012 Sb. Žaloba byla zamítnuta i ohledně pozemků p. č. 642/1, p. č. 642/2, p. č. 641/2, p. č. 982 a p. č. 983 v k. ú. Troskovice, p. č. 228 v k. ú. Holenice a ohledně části pozemku p. č. 61/5 v k. ú. Všeň, a to oddělené geometrickým plánem č. 531-178/2018, vypracovaným společností Geodézie Český ráj s. r. o., v němž je tato část označena jako p. č. 61/5 o výměře 1 417 m².

7. Proti rozsudku okresního soudu, a to proti výrokům I a III, podala žalovaná včas odvolání. Nesouhlasila se závěrem okresního soudu, že její postup byl svévolný či líknavý. Poukázala na to, že žalobkyně se od roku 2002, kdy jim byla vyplacena poslední finanční náhrada za jejich restituční nárok, do roku 2011, kdy jim bylo doručeno poslední rozhodnutí pozemkového úřadu, žádným způsobem nezajímaly o svůj zbylý restituční nárok, a to až do roku 2018. Žalobkyně tak po dobu nejdříve 9 let a poté po dobu 7 let vůči svému restitučnímu nároku nic nenamítaly, nijak se neohradily vůči jeho ocenění. Až v roce 2018 se na ni obrátily s tím, že jejich původně oceněné restituční nároky, se kterými souhlasily a za které přijaly finanční náhrady, byly údajně oceněny nesprávně a své tvrzení opřely o znalecký posudek znalkyně Heralové. Žalobkyním tedy nesvědčí právo domáhat se převodu náhradních pozemků žalobou o nahrazení projevu vůle. Rovněž ocenění restitučního nároku žalobkyň nepovažovala za správné. Tvrdila, že znalkyně neaplikovala žádné srážky dle přílohy 7 vyhlášky č. 182/1988 Sb., za vadné považovala i některé zákresy jednotlivých PK parcel v příslušných regulačních plánech, které tvoří přílohy ke znaleckému posudku, a také označení některých pozemků jako pozemků stavebních, ač zcela viditelně i dobové regulační plány označují odebrané plochy v souladu s legendou za veřejné sady a nezastavitelné plochy. Uvedla, že vzhledem k tomu si nechala zpracovat oponentní znalecký posudek znaleckým ústavem Grant Thornton Valuations, a. s., který také zpochybňoval správnost znaleckého posudku předloženého žalobkyněmi. Okresní soud se však ve svém rozsudku vůbec nezabýval znaleckým posudkem předloženým žalobkyněmi ani jejím oponentním znaleckým posudkem a uvedl, že bylo nadbytečné řešit, zda skutkovému stavu odňatých pozemků ke dni přechodu na stát více koresponduje ocenění dle znaleckého posudku žalobkyň nebo znaleckého posudku žalované. Okresní soud tedy pochybil, když neprovedl výslech znalkyně a oponentního znalce a odchýlil se tak od ustálené rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, která spočívá na závěrech, že v případě, že má soud při rozhodování k dispozici dva znalecké posudky s rozdílnými závěry o stejné otázce, je nutné provést výslech těchto znalců. Žalovaná

navíc během řízení nikdy netvrdila, že výše restitučního nároku žalobkyň je jiná než 3 910,65 Kč u každé z nich. Oponentní znalecký posudek si nechala vypracovat pouze z důvodu procesní opatrnosti pro účely zpochybnění závěrů znaleckého posudku předloženého žalobkyněmi. Namítala, že okresní soud též nesprávně posoudil otázku převoditelnosti náhradních pozemků. Pokud jde o pozemek p. č. 284/19 v k. ú. Přepere u Turnova, ten tvoří ochranné pásmo dráhy ve smyslu § 8 zákona č. 266/1994 Sb., o drahách. Pozemek p. č. 284/22 v k. ú. Přepere u Turnova tvoří ochranné pásmo vysokého napětí ve smyslu § 46 zákona č. 458/2000 Sb. Vydáním těchto pozemků nebude žalobkyním umožněna plná realizace vlastnického práva, která předpokládá možnost výkonu vlastnických oprávnění – práva věc užívat, požívat její eventuální plody, nepřetržitě ji držet a případně s ní disponovat. Pozemky p. č. 284/6 a p. č. 284/20 v k. ú. Přepere u Turnova nelze vydat, jelikož dle platného územního plánu obce Přepere jsou zařazené mezi plochy výroby a skladování (VS). Konkrétně se jedná o lokalitu Z17 – plochy výroby a skladování (VS), rozšíření Sklostroje k železniční trati. Poukázala též na nález Ústavního soudu ze dne 5. 1. 2021 sp. zn. III. ÚS 3804/19, dle něhož není v pravomoci soudu rozhodnout o dělení pozemků. Navrhla, aby byl rozsudek okresního soudu zrušen a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení nebo aby byl ve výroku I změněn a žaloba byla zamítnuta.

8. Proti rozsudku okresního soudu, a to pouze proti výroku II a pouze ve vztahu k části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova označené jako p. č. 284/21, a výroku III, podaly žalobkyně včas odvolání. Vytýkaly okresnímu soudu, že nesprávně došel k závěru o nevhodnosti pozemku k vydání žalobkyním z toho důvodu, že na východní část pozemku zasahuje územní rezerva pro plochu dopravní infrastruktury. Jsou přesvědčeny o tom, že tato skutečnost nevhodnost převoditelnosti pozemku nezakládá. Územní rezerva je zákonnou překážkou pouze v případech stanovených v ustanovení § 3 odst. 1 písm. b/ zákona o státním pozemkovém úřadu, tedy že se jedná o pozemky určené k uskutečnění rozvojových programů státu schválených vládou. Pozemek však k výše uvedenému určen není. Kromě toho samotná skutečnost, že se pozemek nachází v územní rezervě, neznamená, že bude přímo k tomuto účelu využit. Poukázaly na ustanovení § 36 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., v němž je uvedeno, že zásady územního rozvoje mohou vymezit plochu nebo koridor a stanovit jejich využití, jehož potřebu a plošné nároky je nutno prověřit. V územní rezervě jsou zakázány změny v území (§ 2 odst. 1 písm. a/), které by mohly stanovené využití podstatně ztížit nebo znemožnit. Zaujaly názor, že samotné zařazení pozemku do plochy územní rezervy nezakládá nevhodnost převodu takového pozemku. Navrhly, aby byl rozsudek okresního soudu ve výroku II změněn a byl nahrazen projev vůle žalované uzavřít s nimi smlouvu o bezúplatném převodu části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020, vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s. r. o., v němž je tato část označena jako p. č. 284/21.
9. Ve svém vyjádření k odvolání žalované navrhly žalobkyně potvrzení rozsudku okresního soudu (kromě pozemku p. č. 284/21) jako věcně správného.
10. Žalovaná ve svém vyjádření k odvolání žalobkyň navrhla ohledně pozemku p. č. 284/21 potvrzení rozsudku okresního soudu jako věcně správného.
11. Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek okresního soudu i řízení jemu předcházející v mezích odvolání a dospěl k závěru, že odvolání žalované je pouze částečně důvodné. Odvolání žalobkyň důvodným neshledal.
12. Odvolací soud se ztotožňuje se skutkovými závěry okresního soudu ve věci samé. Ostatně mezi účastníky bylo nesporné, že žalobkyně jsou oprávněnými osobami dle § 4 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. jako dědičky původní oprávněné osoby – Jiřího Urbana (narozený 16. 7. 1990, zemřelý 1. 5. 1994), dědické právo žalobkyň vyplývá i z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 10 ze dne 29. 7. 1996 sp. zn. 27 D 542/95, pravomocného 9. 9. 1996.

Žalobkyním nebyly vydány pozemky dle dvanácti rozhodnutí Magistrátu hlavního města Prahy a jednoho rozhodnutí Ministerstva zemědělství – Pozemkového úřadu Praha, a to pozemky v k. ú. Michle, k. ú. Dolní Měcholupy a k. ú. Vršovice. Hodnota žalobkyněmi požadovaných náhradních pozemků, které jim byly jako náhradní pozemky vydány, činí 393 178,60 Kč pro každou z nich (celkem jim byly přisouzeny pozemky v hodnotě 786 357,20 Kč). Odvolací soud tedy vychází ze skutkového stavu, jak byl zjištěn okresním soudem a popsán v napadeném rozsudku, na jehož odůvodnění odkazuje. Okresní soud při svém rozhodování správně vycházel ze zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), a v odůvodnění svého rozsudku odkázal i na zásadní judikaturu, která se ohledně problematiky uspokojování nároků oprávněných osob podle zákona o půdě postupně vyvíjela. Dle nyní již konstantní judikatury je nárok oprávněné osoby na poskytnutí náhradního pozemku majetkovým právem, které je vymahatelné a lze je realizovat i uložením povinnosti uzavřít smlouvu (nahrazením projevu vůle), přičemž při liknavém postupu státu není třeba důvodnost žaloby vázat na podmínku předchozího zařazení konkrétního pozemku do veřejné nabídky. Judikatura Nejvyššího soudu je v souladu se závěry Ústavního soudu, který opakovaně vyjádřil, že žaloba na převod vlastnického práva ke konkrétnímu pozemku může představovat pro oprávněnou osobu jediný právní prostředek, pokud ze strany Pozemkového fondu ČR (nyní Státního pozemkového úřadu) dochází při plnění jeho závazků k libovůli či dokonce ke svévoli (srovnej nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 495/02, sp. zn. I. ÚS 3169/07 a sp. zn. I. ÚS 125/10).

13. Zásadní pro věcné rozhodnutí sporu mezi účastníky je posouzení toho, zda se žalovaná dopustila vůči žalobkyním liknavého postupu, libovůle či dokonce svévole. Lze souhlasit se závěrem okresního soudu, že právní předchůdce žalobkyň uplatnil svůj nárok na vydání pozemků již v roce 1992 a o jeho nároku bylo rozhodnuto naposledy rozhodnutím č. j. PÚ 674/11 ze dne 15. 11. 2011, tj. od žádosti právního předchůdce žalobkyň Jiřího Urbana jako oprávněné osoby do vydání rozhodnutí uplynulo 19 let. Dle ustálené judikatury však delší doba, po níž nebylo restitučnímu nároku vyhověno, sama o sobě bez dalšího nedokládá, že si Státní pozemkový úřad počínal nekorektně (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 2. 2018 sp. zn. 28 Cdo 3452/2017). Uspokojení nároku oprávněné osoby způsobem, jenž se vymyká zákonem stanovenému postupu (§ 11a), je třeba mít za výjimečné opatření, podmíněné zjištěními vedoucími k závěru, že postup Pozemkového fondu ČR (nyní Státního pozemkového úřadu) lze kvalifikovat jako liknavý či svévolný; podle ustálené judikatury uspokojení nároku na převod pozemků do veřejné nabídky nezahrnutých je namístě tehdy, kdy se oprávněná osoba přes svůj aktivní přístup nemůže dlouhodobě domoci svých práv (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 2015 sp. zn. 28 Cdo 5389/2014, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 8. 2015 sp. zn. 28 Cdo 1117/2015). Judikatura je přitom rovněž ustálena v závěru, že jako přinejmenším liknavý (ba až svévolný) lze kvalifikovat i takový postup žalované (a jejího právního předchůdce Pozemkového fondu ČR), jímž bez ospravedlnitelného důvodu ztěžoval uspokojení nároku oprávněné osoby zásadně předpokládaným postupem (tj. prostřednictvím veřejné nabídky pozemků) nesprávným ohodnocením nároku (tj. nesprávným určením ceny oprávněné osobě odňatých a nevydaných pozemků), a kdy proto nebylo možno na oprávněné osobě spravedlivě požadovat další účast ve veřejných nabídkách (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 10. 5. 2017 sp. zn. 28 Cdo 837/2017, ze dne 3. 8. 2015 sp. zn. 28 Cdo 1117/2015, ze dne 8. 7. 2020 sp. zn. 28 Cdo 1969/2020, ze dne 9. 12. 2020 sp. zn. 28 Cdo 3562/2020, ze dne 21. 6. 2016 sp. zn. 28 Cdo 155/2016, ze dne 12. 9. 2017 sp. zn. 28 Cdo 2119/2017 a ze dne 8. 11. 2017 sp. zn. 28 Cdo 3313/2017). Žalobkyně se hlásily do veřejných nabídek dne 23. 4. 2018 a dne 12. 6. 2018 (resp. před podáním žaloby dne 26. 6. 2018) a poté i po podání žaloby dne 5. 12. 2018 a dne 8. 4. 2019. Žalovaná je však vyřazovala z účasti ve veřejných nabídkách z důvodu nedostatečně vyše jejich restitučního nároku. Žalobkyně tedy neměly jinou možnost

než podat žalobu o nahrazení projevu vůle. Dne 8. 4. 2018 a dne 30. 5. 2018 požádaly žalovanou o přecenění restitučního nároku, avšak bezvysledně. Žalovaná totiž uznávala nárok žalobkyň u každé pouze ve výši 3 911 Kč (evidovala výši restitučního nároku u každé ze žalobkyň původně 60 868,97 Kč, a po částečném uspokojení ve výši 56 958,32 Kč uznávala ke dni podání žaloby jejich nárok pouze ve výši 3 911 Kč pro každou z nich). Přecenění nároku žalobkyň odmítala, neuznávala nárok žalobkyň dle znaleckého posudku znalkyně Ing. Renáty Schneiderové Heralové, Ph.D., ze dne 18. 5. 2018 ve výši 795 731,71 Kč pro každou z nich. Na svém postoji nezměnila nic ani v průběhu řízení, přestože si nechala vypracovat znalecký posudek znaleckým ústavem Grant Thornton Valuations, a. s., dle něhož byla stanovena výše restitučního nároku pro každou z žalobkyň částkou 620 635,39 Kč. Za této situace, pokud žalovaná přecenění nároku žalobkyň odmítala, bez ospravedlnitelného důvodu ztěžovala jejich uspokojení zásadně předpokládaným postupem (prostřednictvím veřejné nabídky pozemků), nesprávným oceněním restitučních nároků (cena odňatých pozemků dle znaleckého posudku znaleckého ústavu předloženého žalovanou mnohonásobně převyšuje ocenění provedené žalovanou), následkem čehož se ocitla v mnohaletém prodlení (restituční nároky žalobkyň byly deklarovány již rozhodnutím Pozemkového úřadu z roku 2011), nelze než ve shodě s okresním soudem uzavřít, že postup žalované byl liknavý až svévolný.

14. Výše restitučního nároku, který má být uspokojen převodem jiného vhodného pozemku (§ 11a zákona o půdě), se odvozuje od ceny odňatých a nevydaných pozemků, určených podle oceňovací vyhlášky s tím, že rozhodující je charakter těchto pozemků, který měly v době přechodu na stát. Dnes již ustálená rozhodovací praxe dovolacího soudu k otázce způsobu oceňování podle vyhlášky č. 182/1988 Sb. ve znění vyhlášky č. 316/1990 Sb. a k výkladu pojmu „pozemek určený pro stavbu“ podle ustanovení § 14 odst. 1 vyhlášky formulovala závěr, že jestliže v době přechodu na stát byly v evidenci vedeny pozemky jako zemědělské, je třeba za ně poskytnout náhradu jako za pozemky určené pro stavbu, pokud již v době převodu na stát šlo o pozemky určené k výstavbě a za tímto účelem byly také vykupovány (srovnej rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 17. 3. 2014 sp. zn. 28 Cdo 427/2013, ze dne 3. 6. 2015 sp. zn. 28 Cdo 4678/2014, ze dne 24. 1. 2017 sp. zn. 28 Cdo 1013/2016 a ze dne 12. 6. 2019 sp. zn. 28 Cdo 1428/2019). Judikatura dospěla též k závěru, že pokud je předmětem řízení nahrazení projevu vůle žalované uzavřít se žalobkyněmi smlouvu o převodu konkrétního pozemku ve smyslu § 11a odst. 1 zákona o půdě, a nikoli vyčíslení výše restitučního nároku, tak v situaci, kdy cena vybraného náhradního pozemku je nižší, než činí ocenění výše zbývajících restitučního nároku dle znaleckého posudku předloženého žalobkyněmi i dle znaleckého posudku předloženého žalovanou, nemá vyřešení otázky přesného ocenění výše zbývajících restitučního nároku žalobkyň na výsledku řízení o nahrazení projevu vůle žalované, jež závisí toliko na posouzení podmínek, za nichž lze žalované uložit, aby na žalobkyně za účelem alespoň částečného uspokojení jejich restitučního nároku převedla jimi vybraný náhradní pozemek, žádný vliv. Otázka aktuální zbývajících výše restitučního nároku žalobkyň by mohla být významná toliko v případě sporu o určení výše restitučního nároku nebo v řízení o nahrazení projevu vůle k převodu dalšího náhradního pozemku či v řízení o jiném způsobu uspokojení zbývajících restitučního nároku žalobkyň (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2020 sp. zn. 28 Cdo 3562/2020, ze dne 18. 9. 2018 sp. zn. 28 Cdo 2288/2018, ze dne 26. 3. 2019 sp. zn. 28 Cdo 4608/2018). Žalobkyně tvrdily, že mají každá restituční nárok ve výši 795 731,71 Kč, resp. po započtení plnění uskutečněného ze strany žalované ve výši 56 958,32 Kč mají každá nárok ve výši 738 774 Kč. Vycházely ze znaleckého posudku vypracovaného znalkyní doc. Ing. Renátou Schneiderovou Heralovou, Ph.D., ze dne 18. 5. 2018. Žalovaná předložila v řízení oponentní znalecký posudek znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a. s., ze dne 31. 7. 2019, dle něhož má každá z žalobkyň restituční nárok po zohlednění jejich ideálních podílů ve výši 620 635,39 Kč, resp. po započtení plnění uskutečněného žalovanou ve výši 56 958,32 Kč činí

dle znaleckého posudku předloženého žalovanou restituční nárok každé z žalobkyň 563 677 Kč. Žalovaná namítala, že vzhledem k rozdílným závěrům znaleckých posudků měl okresní soud oba znalce vyslechnout. K tomu je třeba pouze uvést, že za situace, kdy hodnota požadovaných náhradních pozemků žalobkyněmi činila v případě vydání všech pozemků okresním soudem 393 178,60 Kč pro každou z nich, je řešení otázky přesné výše zbylého restitučního nároku (tzn. zda je to 738 774 Kč pro každou z nich dle znaleckého posudku znalkyně Heraldové, nebo 563 677 Kč pro každou z nich dle znaleckého posudku Grant Thornton Valuations, a. s.) ve vztahu k výsledku řízení o nahrazení projevu vůle žalované uzavřít se žalobkyněmi smlouvu o převodu předmětných pozemků irelevantní. Okresní soud tedy nepochybil, když dospěl k závěru, že je namíste vyhovět požadavku žalobkyň na vydání jimi nárokováných náhradních pozemků, aniž by bylo nutno činit závěr o přesné (konkrétní) výši zbývajících restitučního nároku, a nepochybil ani, když dokazování nedoplnil o výsledky znalců (§ 127 odst. 1 o. s. ř.), neboť v řízení není třeba zjišťovat přesnou výši restitučního nároku. Žalobkyně neměly k okamžiku vydání rozsudku okresního soudu pravomocně rozhodnutý žádný ze svých sporů, které o náhradní pozemky vedou i u jiných soudů v České republice.

15. Odvolací soud poukazuje i na ustanovení § 13 zákona č. 89/2012 Sb. s tím, že stejným nárokům jiných restituentů (resp. spoluvlastníků shodných nevydaných pozemků v k. ú. Michle, k. ú. Dolní Měcholupy a k. ú. Vršovice, a to pozemků nevydaných dle totožných rozhodnutí), již bylo soudy vyhověno, přičemž postup žalované ve vztahu k žalobcům byl shledán liknavým a svévolným a zároveň bylo konstatováno, že je-li cena žalobci požadovaných náhradních pozemků nižší, než je cena dle znaleckého posudku znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a. s., je řešení otázky přesné výše zbylého restitučního nároku ve vztahu k výsledku řízení o nahrazení projevu vůle žalované uzavřít se žalobci smlouvu o převodu předmětných pozemků irelevantní a soudy nepochybyly ani tím, že dokazování nedoplňily o výsledky znalců (rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 20. 2. 2020 č. j. 27 Co 294/2019-628 ve věci žalobců Mgr. Zdeňky Bouchalové a Ing. Miroslava Urbana, proti němuž bylo podáno dovolání, které však bylo usnesením Nejvyššího soudu ze dne 8. 7. 2020 č. j. 28 Cdo 1969/2020-661 odmítnuto a rozsudek Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 30. 6. 2020 č. j. 22 Co 484/2020-793 ve věci žalobce Ing. Martina Urbana, proti němuž bylo podáno dovolání, které však bylo usnesením Nejvyššího soudu ze dne 9. 12. 2020 č. j. 28 Cdo 3562/2020-831 odmítnuto).
16. Při rozhodování o nahrazení projevu vůle o bezúplatném převodu náhradních pozemků musí soud respektovat zákonné překážky pro vydání náhradních pozemků, musí vycházet z judikatury Nejvyššího soudu, podle které při posuzování (vhodnosti) pozemku k převodu oprávněné osobě jako pozemku náhradního (§ 11a odst. 1 zákona o půdč) je nutno hodnotit, zda převodu nebrání zákonné vyluky uvedené v § 11 odst. 1 zákona o půdč a § 6 zákona č. 503/2012 Sb., či zda nejde o pozemek zatížený právy třetích osob (srovnej rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 1568/2011), zda jeho převod není z jiného důvodu zapovězen zákonem (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 3. 1. 2011 sp. zn. 28 Cdo 99/2010 ve vztahu k pozemkům v zastavěném území obce), zda je lze zemědělsky obhospodařovat (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 12. 12. 2013 sp. zn. 28 Cdo 592/2013), zda nevzniknou jiné problémy při hospodaření s takovým pozemkem (srovnej usnesení Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2014 sp. zn. 28 Cdo 2462/2014), případně zda nejde o pozemek zastavěný či tvořící součást areálu (srovnej rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 14. 11. 2017 sp. zn. 28 Cdo 2364/2017 a ze dne 6. 12. 2017 sp. zn. 28 Cdo 4447/2017). Tato hlediska je přitom třeba vždy zkoumat se zřetelem k individuálním skutkovým okolnostem případu a předpoklady pro vydání (popř. nevydání) každého takového pozemku posuzovat zcela samostatně, byť s přihlédnutím k širším souvislostem

- konkrétní věci (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 24. 5. 2017 sp. zn. 28 Cdo 5045/2015, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 4. 2007 sp. zn. 28 Cdo 220/2005).
17. Pozemek p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších a pozemek p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Nisou jsou vedeny v katastru nemovitostí jako trvalý travní porost a nachází se jen v ochranném pásmu národního parku, tj. nikoli přímo na území národního parku. Pozemky tedy nejsou vyloučeny z převodu podle § 6 odst. 1 písm. f/ zákona č. 503/2012 Sb. ve znění od 1. 11. 2019. Ostatně ani žalovaná (přestože podala odvolání do celého výroku I, jímž byly žalobkyním vydány i tyto pozemky) ohledně pozemků p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších a p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou žádné konkrétní námitky týkající se nevhodnosti jejich převodu nevznesla. Naopak u okresního soudu žalovaná ohledně těchto pozemků uvedla, že pozemky jsou vhodné k převodu. Odvolací soud se tedy ztotožňuje se závěrem okresního soudu, že uvedené pozemky jsou k převodu vhodné.
  18. Pokud jde o pozemek p. č. 284/19 v k. ú. Přepče u Turnova, ten je dle územně plánovací dokumentace obce Přepče a zprávy Městského úřadu Turnov, odboru rozvoje města ze dne 1. 7. 2020 dle aktuálního platného územního plánu obce Přepče (nabyl účinnosti 26. 11. 2011) zařazen v plochách zemědělských s druhem nezastavitelný. Dle výpisu z katastru nemovitostí je pozemek veden jako orná půda. Dle znaleckého posudku znalce Ing. Tomíčka č. 10982-142-2020 se jedná o pozemek zemědělsky využívaný. Námitku žalované, že pozemek tvoří ochranné pásmo dráhy dle § 8 zákona č. 266/1994 Sb. a je tedy nevhodný k převodu, neshledal odvolací soud důvodnou. Ochranné pásmo dráhy netvoří překážku převodu pozemku a pozemek lze využít k zemědělské činnosti. Ostatně se jedná o pozemek zemědělsky využívaný. V ochranném pásmu dráhy jsou pouze omezeny některé činnosti uvedené v § 9 odst. 1 zákona č. 266/1994 Sb. (tzn. hornická činnost, provozování střelnice, skladování výbušnin, nebezpečných odpadů a zřizování světelných zdrojů a barevných ploch zaměnitelných s návěsnými znaky lze jen se souhlasem Drážního správního úřadu a za podmínek jím stanovených). Ochranné pásmo dráhy však netvoří překážku převodu, stejně tak jako lze převádět pozemky v ochranných pásmech vodovodů, v ochranných pásmech národních parků atd. Ostatně žalovaná sama nabízí ve veřejných nabídkách pozemky, které se nachází v ochranném pásmu dráhy.
  19. Pokud jde o pozemek p. č. 284/22 v k. ú. Přepče u Turnova, ten je veden dle aktuálního platného územního plánu obce Přepče účinného od 26. 11. 2011 v plochách smíšených nezastavitelných a bez jakéhokoli omezení. Dle znaleckého posudku znalce Ing. Tomíčka se jedná o zemědělsky využívaný pozemek. Žalovaná namítala, že pozemek tvoří ochranné pásmo vysokého napětí dle § 46 zákona č. 458/2000 Sb., nebude ohledně něho možné plně realizovat vlastnická práva a pozemek nelze zemědělsky obhospodařovat. K tomu je třeba uvést, že pokud je na pozemku p. č. 284/22 zřízena technická infrastruktura – elektrické vedení, pak ustanovení zákona č. 503/2012 Sb. pro takový případ stanoví výjimku ze zákazu převoditelnosti zemědělských pozemků (§ 6 odst. 1 písm. b/bod 4 zákona č. 503/2012 Sb.). Ochranné pásmo elektrického vedení (dle § 46 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů – energetický zákon) nebrání tomu, aby byl předmětný pozemek i nadále zemědělsky využíván. Nelze souhlasit ani s námitkami žalované, podle nichž žalobkyně nebudou moci bez dalšího z uvedených důvodů volně disponovat s předmětným pozemkem. Jak uzavřel Nejvyšší soud v usnesení ze dne 11. 2. 2019 sp. zn. 28 Cdo 4325/2018, zemědělsky využívané pozemky jsou mnohdy dotčeny právě elektrickým vedením a jeho ochrannými pásmy, a přesto jsou jejich vlastníky (případně pachtýři) dlouhodobě a zcela bez problému zemědělsky využívány, přičemž jimi nejsou ani jinak omezeni v dispozicích s takovými pozemky. Námitku žalované lze tedy označit za čistě účelovou.
  20. Pozemky p. č. 284/6 (o výměře 23 032 m²) a p. č. 284/20 (o výměře 6 872 m²) v k. ú. Přepče u Turnova jsou dle územního plánu obce Přepče zařazeny mezi plochy zastavitelné, plochy

výroby a skladování (Z17 – rozšíření Sklostroje k železniční trati). Jedná se tedy o plochy určené k zastavění, nikoli však veřejně prospěšnou stavbou, tzn. není dána překážka vydání těchto pozemků dle § 6 odst. 1 písm. b/ zákona č. 503/2012 Sb. Dle znaleckého posudku znalce Ing. Zdeňka Tomička ze dne 28. 5. 2020 č. 10982-142-2020 se jedná o pozemky zemědělsky využívané. Pokud žalovaná poukazovala na to, že dle platného územního plánu má být hlavní využití takto zařazených pozemků jako pozemky staveb pro průmyslovou výrobu, skladové areály, stavební výrobu, překladistiště včetně veřejných logistických center, výrobní služby, zemědělské a lesnické služby, zahradnictví atd., jedná se pouze o obecně navrhované využití těchto pozemků. Pozemky však nemají být zastavěny veřejně prospěšnými stavbami a jejich hlavní využití má spočívat i v zemědělských službách. Kromě toho Nejvyšší soud v usnesení ze dne 24. 1. 2017 sp. zn. 28 Cdo 1013/2016 zdůraznil, že je možno vydat náhradní pozemky určené k zastavění, jejich poměr by však měl odpovídat odňatým pozemkům určeným k zastavění. Jen za tyto pozemky je dán nárok na bezúplatné převedení zemědělských pozemků určených k zastavění, a to ve výměře odpovídající výměře odňatých zemědělských pozemků určených k zastavění, za ostatní odňaté zemědělské pozemky mohou být bezúplatně jako náhradní převedeny jen pozemky zemědělské, aby byla zachována ekvivalence pozemků odňatých a pozemků náhradních. V této souvislosti je třeba uvést, že pozemky p. č. 284/6 a p. č. 284/20 v k. ú. Přepere mají celkem výměru 29 904 m², přičemž dle znaleckého posudku znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a. s., předloženého žalovanou, činí výměra odňatých pozemků určených k zastavění (a oceněných tedy jako pozemky stavební) cca 85 329 m². I uvedené pozemky by tedy byly k převodu vhodné.

21. Pokud jde o pozemek p. č. 284/21 o výměře 11 225 m² v k. ú. Přepere u Turnova, dle územního plánu obce Přepere na východní část tohoto pozemku zasahuje územní rezerva R2 pro plochu DS – plochu dopravní infrastruktury silniční – ochrana výhledové trasy koridoru severní varianty komunikace R35/S5. Okresní soud shledal tento pozemek k převodu nevhodným pro zjevnou budoucí souvislost s veřejně prospěšnou stavbou dopravní infrastruktury na části geometrického plánu označenou jako p. č. 284/23. Námítka žalobkyň, že zařazení pozemku p. č. 284/21 jako územní rezervy pro plochu dopravní infrastruktury nezakládá jeho nevhodnost k převodu, neboť to, že se pozemek nachází v územní rezervě, ještě neznamená, že k tomuto účelu bude skutečně využit a že územní rezerva netvoří překážku převodu pozemku (územní rezerva je zákonnou překážkou pouze v případech stanovených v § 3 odst. 1 písm. b/ zákona č. 503/2012 Sb.), nebyla shledána důvodnou. Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2017 sp. zn. 28 Cdo 5368/2015 zemědělské pozemky nebo jejich části určené územním plánem nebo regulačním plánem anebo rozhodnutím o umístění stavby k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury anebo těmito stavbami již zastavěné nelze převést oprávněné osobě jako náhradní pozemky podle zákona č. 229/1991 Sb. (§ 6 odst. 1 písm. b/ zákona č. 503/2012 Sb.). Pokud jde o zemědělské pozemky určené územním plánem k zastavění veřejně prospěšnými stavbami nebo stavbami dopravní infrastruktury, je irelevantní, že jejich plánované využití k uvažovanému účelu v budoucnu není jisté, k výluce z převodu postačí záměr o budoucím využití pozemků dle schváleného územního plánu nebo regulačního plánu. Dle rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 13. 8. 2020 sp. zn. 28 Cdo 1875/2020 je-li pozemek určen pro realizaci veřejně prospěšné stavby, je rozhodující stav dle územně plánovací dokumentace, přičemž je irelevantní, kdy (a zda vůbec) dojde k takto plánovanému využití pozemku. Dle ustálené judikatury je tedy rozhodující stav dle územně plánovací dokumentace (např. územního plánu) a k výluce z převodu postačí záměr o budoucím využití pozemku dle schváleného územního plánu, přičemž je irelevantní, kdy a zda vůbec dojde k plánovanému využití pozemku. Je-li tedy pozemek p. č. 284/21 (resp. jeho východní část) dle schváleného územního plánu určen jako územní rezerva R2 pro plochu DS – plochu dopravní infrastruktury silniční – ochrana výhledové trasy koridoru severní varianty

- komunikace R35/S5, je irelevantní, zda bude jako územní rezerva takto skutečně využít. K výluce z převodu postačí záměr o jeho budoucím využití. Pozemek p. č. 284/21 sice není určen k zastavění veřejně prospěšnou stavbou ani stavbou dopravní infrastruktury, lze však souhlasit se závěrem okresního soudu, že je zde zřejmá budoucí souvislost s veřejně prospěšnou stavbou dopravní infrastruktury, když na jeho východní část zasahuje územní rezerva pro plochu dopravní infrastruktury. Odvolací soud se tedy ztotožňuje se závěrem okresního soudu, že pozemek p. č. 284/21 není k převodu vhodný.
22. Restituční nárok pro každou žalobkyni činí i dle znaleckého posudku znaleckého ústavu Grant Thornton Valuations, a. s., předloženého žalovanou, 620 635,39 Kč. Žalobkyním již bylo ze strany žalované plněno každé 56 958,32 Kč. Každá z žalobkyň má tedy dosud neuspokojený restituční nárok vůči žalované ve výši 563 677 Kč. Ke dni rozhodnutí odvolacího soudu nebylo o nároku žalobkyň vedeném u jiných soudů v České republice dosud vydáno pravomocné rozhodnutí. Dle nesporného tvrzení účastníků mají pozemky, které byly žalobkyním okresním soudem vydány, hodnotu celkem 786 357,20 Kč, tzn. každé z žalobkyň by měly být vydány náhradní pozemky v hodnotě jedné poloviny, resp. 393 178,60 Kč. Ke dni rozhodnutí odvolacího soudu by tedy vydáním všech pozemků (tak jak byly vydány okresním soudem) nedošlo k překročení restitučního nároku každé ze žalobkyň. I přes výše uvedené závěry odvolacího soudu však nebylo možno zcela žalobě vyhovět (resp. rozsudek okresního soudu potvrdit), a to pokud jde o pozemky p. č. 284/6 o výměře 23 032 m², p. č. 284/19, p. č. 284/20 a p. č. 284/22 (ostatně i p. č. 284/21, avšak ohledně něho byla žaloba zamítnuta již okresním soudem). Je tomu tak z následujícího důvodu.
23. Pozemek p. č. 284/6 v k. ú. Přepče u Turnova je v katastru nemovitostí evidován na LV č. 10002 jako orná půda o výměře 60 139 m². Žalobkyně se domáhaly vydání celého pozemku. Městský úřad Turnov, stavební úřad, přípisem ze dne 22. 8. 2018 sdělil, že na části tohoto pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepče u Turnova byla povolena stavba „SM, Přepče Rien Turnov – přeložka VN 35 kW“. Vzhledem k tomu si žalobkyně nechaly vypracovat geometrický plán č. 605-24/2020, zpracovatel Geodézie Krkonoše s. r. o., změnila žalobu a požadovaly z pozemku p. č. 284/6 oddělené části – pozemky p. č. 284/6 o výměře 23 032 m², p. č. 284/19, p. č. 284/20, p. č. 284/22 a p. č. 284/21. Okresní soud poté rozhodl o nahrazení projevu vůle žalované uzavřít s žalobkyněmi smlouvu o převodu pozemků ve vlastnictví státu – uvedených částí pozemku p. č. 284/6 vyjma pozemku p. č. 284/21, jak je již výše uvedeno. Okresní soud rozhodl o částech pozemku p. č. 284/6, tak jak byly odděleny geometrickým plánem č. 605-24/2020 vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s. r. o., který je nedílnou součástí tohoto rozsudku. Geometrický plán byl schválen Katastrálním úřadem pro Liberecký kraj, Katastrální pracoviště Semily. Námitka žalované, že pokud jde o pozemky dělené geometrickými plány, byl vydán nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3804/19 ze dne 5. 1. 2021, dle něhož není v pravomoci soudu rozhodovat o dělení pozemku, byla shledána důvodnou.
24. Ústavní soud totiž v nálezu ze dne 5. 1. 2021 sp. zn. III. ÚS 3804/19 vyslovil, že „soudy nemají pravomoc rozhodnout postupem podle § 82 odst. 3 stavebního zákona o dělení pozemku namísto stavebního úřadu rozhodnutím „podle zvláštního právního předpisu“, kterým má být zákon o půdě. Dle ustanovení § 82 odst. 3 věty první a druhé stavebního zákona „rozhodnutí o dělení nebo scelování pozemků se nevyžaduje, pokud podmínky pro dělení nebo scelení pozemků jsou dány regulačním plánem, rozhodnutím stavebního úřadu nebo rozhodnutím podle zvláštního právního předpisu. Není-li třeba stanovit podmínky pro dělení nebo scelování pozemků, stavební úřad potvrdí tuto skutečnost sdělením, kterým současně schválí navrhovaný záměr“. Na rozdíl o mínění obecných soudů je § 82 odst. 3 nutno jednoznačně vykládat tak, že odkaz na zvláštní právní předpis nedovoluje rozhodnout o dělení pozemku jakémukoli orgánu veřejné moci a v žádném případě nestanovuje

pravomoc orgánu soudního. Nahradil-li okresní soud projev vůle stěžovatelky (Česká republika – Státní pozemkový úřad) postupem rozporným s principem dělby moci – s tím, že rozsudek údajně splňoval náležitosti podle § 82 odst. 3 stavebního zákona – a vydal neústavní rozhodnutí nepostačující ke vkladu práva do katastru nemovitostí, zcela tím popřel podstatu a účel nahrazení projevu vůle k uzavření smlouvy jako soukromoprávního ujednání. Názor Nejvyššího soudu, že předmětné rozhodnutí je ve skutečnosti rozhodnutím o nabytí vlastnického práva, jehož právní mocí se daný subjekt stává vlastníkem věci, nerespektuje zákonné meze, v nichž soudy vydávají rozhodnutí v rámci vymezeného předmětu řízení (nikoli rozhodnutí o jakékoli otázce), přičemž tímto postupem mohly být obcházeny požadavky vkladového řízení podle katastrálního zákona. Rozhodovaly-li soudy o nahrazení projevu vůle k uzavření smlouvy, která podle jejich zjištění měla být, ale nebyla uzavřena podle zákona o půdě, nemohou v rámci takto vymezeného nároku podle uvedeného zákona fakticky (včetně nahrazení rozhodnutí správního úřadu) rozhodovat, jako by šlo o žalobu na určení vlastnického práva k pozemku. Neplyne-li z § 82 odst. 3 stavebního zákona, na jehož použití obecné soudy rozhodnutí o rozdělení pozemku založily, pravomoc soudů o rozdělení pozemku rozhodnout a stavební úřad o rozdělení nerozhodl, nemůže v posuzované věci ani být přílohou návrhu listina se souhlasem příslušného správního úřadu. Odkaz na stanovisko stavebního úřadu, podle něhož nebylo pro rozdělení pozemku nutné stanovit podmínky, nemohl nahradit správní řízení o návrhu na rozdělení pozemku. Toto stanovisko představovalo jeden z důkazů provedených v řízení před soudem, kteréžto soudní řízení nemůže nahrazovat řízení před správním úřadem. Uvedené není pouze administrativní otázkou, který orgán státu má rozhodnout o dělení pozemku. Názoru obecných soudů o případných „obstrukcích“ stěžovatelky v řízení o dělení pozemku před správním úřadem a jejich protichůdnosti se smyslem řízení o restitučním nároku proti povinné osobě nelze upřít jistou logiku. Na tomto názoru však existence pravomoci k rozdělení pozemku nemůže záviset. V první řadě měly obecné soudy důsledně ctít princip dělby moci. Nesvědčí-li soudům pravomoc rozhodnout o dělení pozemku namísto příslušného správního úřadu, je irrelevantní, jaký může být z pohledu soudu potencionální průběh správního řízení o dělení pozemku. Postupem soudů (kdy pozemek vznikl rozdělením původního pozemku podle geometrického plánu schváleného Katastrálním úřadem pro Středočeský kraj) porušujícím princip dělby moci a nerespektujícím účinky rozhodnutí o nahrazení projevu vůle k uzavření smlouvy byla v důsledku vyloučení správního řízení o rozdělení pozemku vyloučena i práva dosavadního vlastníka pozemku (viz poukaz na § 1012 obč. zák.). Je tak ve vztahu k předmětnému pozemku porušeno i stěžovatelčino právo na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny“.

25. Odvolací soud je vázán názorem Ústavního soudu (viz ústavně zakotvené pravidlo o závaznosti vykonatelných rozhodnutí Ústavního soudu pro všechny orgány i osoby ve smyslu ustanovení čl. 89 odst. 2 Ústavy České republiky) a nelze tedy než uzavřít, že o dělení pozemku p. č. 284/6 o výměře 60 139 m² na pozemky p. č. 284/6 o výměře 23 032 m², p. č. 284/19 o výměře 3 816 m², p. č. 284/20 o výměře 6 872 m², p. č. 284/22 o výměře 8 464 m² a p. č. 284/21 o výměře 11 225 m², vše v k. ú. Přepere u Turnova, nebylo rozhodnuto příslušným správním úřadem ve správním řízení o rozdělení pozemku (tzn. stavebním úřadem), ale bylo rozhodnuto o dělení pozemku soudem, který však není pravomocným rozhodnout o dělení nebo scelování pozemků podle § 82 odst. 3 stavebního zákona. Rozhodnutí o vydání uvedených pozemků je tak předčasné.
26. Odvolací soud tedy rozsudek okresního soudu v části výroku I, týkající se nahrazení projevu vůle ve vztahu k části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepere u Turnova oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020 vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s. r. o, který je nedílnou součástí rozsudku a v němž jsou tyto části označeny jako p. č. 284/6 o výměře 23 032 m², p. č. 284/19 o výměře 3 816 m², p. č. 284/20 o výměře 6 872 m² a p. č. 284/22 o výměře 8 464 m², ve smyslu § 220 o. s. ř. změnil a žalobu zamítl.

27. Hodnota pozemků, ohledně jejichž vydání byl rozsudek okresního soudu potvrzen, činí 153 684 Kč (cena pozemku p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších činí 148 162 Kč a cena pozemku p. č. 294/3 činí 5 522 Kč), tzn. 76 842 Kč pro každou z žalobkyň. Ke dni rozhodnutí odvolacího soudu nebylo dosud pravomocně rozhodnuto o žádném nároku žalobkyň jiným soudem. Výše neuspokojeného restitučního nároku činí pro každou z žalobkyň 393 178,60 Kč. Vydáním uvedených pozemků tedy nedojde k překročení restitučního nároku žalobkyň.
28. V části výroku I, týkající se nahrazení projevu vůle ve vztahu k pozemkům p. č. 536/2 v k. ú. Vítkovice v Krkonoších a p. č. 294/3 v k. ú. Jablonec nad Jizerou, a v části výroku II, jímž byla zamítnuta žaloba o nahrazení projevu vůle ve vztahu k části pozemku p. č. 284/6 v k. ú. Přepeře u Turnova, oddělené geometrickým plánem č. 605-24/2020, vypracovaným společností Geodézie Krkonoše s. r. o., který je nedílnou součástí rozsudku a v němž je tato část označena jako p. č. 284/21 o výměře 11 225 m², byl rozsudek okresního soudu jako věcně správný potvrzen dle § 219 o. s. ř.
29. Ve smyslu § 224 odst. 1 o. s. ř. a § 142 odst. 2 o. s. ř. nebylo žádnému z účastníků přiznáno právo na náhradu nákladů řízení před okresním ani před odvolacím soudem, neboť každý z nich byl v řízení úspěšný pouze částečně. Žalobkyně byly v řízení úspěšné, pokud jde o výši restitučního nároku (i podle znaleckého posudku žalované představuje původní restituční nárok každé ze žalobkyň nejméně 620 635,39 Kč oproti žalovanou dlouhodobě evidované výši 60 868,97 Kč), na druhé straně množství pozemků, ohledně kterých byla žaloba zamítnuta, převažuje nad počtem pozemků, ohledně kterých bylo žalobě vyhověno.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu nebyla řešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Takové dovolání se podává do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu se sídlem v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Semilech. Dovolání lze podat pouze z důvodu, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 237 a § 241a o. s. ř.).

Hradec Králové 13. května 2021

JUDr. Pavel Moravec v. r.
předseda senátu

